

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

maart 2014 | jaargang 18 | #03

Birgit Heroes,
commercieel directeur VOKA

**‘Gezonde
nieuwsgierigheid
naar mensen en
dingen’**

Regionaal Sociaal Overlegcomité Halle-Vilvoorde

**Meer
middelen nodig
voor Rand**

Nieuwe reeks

**Op café in
het verleden**

**Jazz Hoeilaart
verhuist naar
Leuven**

+ AGENDA

Hommage aan Patricia
De Martelaere

i

Beenhouwer **Johan De Munck** (48) uit Schepdaal werd vorige maand door Jef Fleurus aangeduid om **deketting** voort te zetten.

‘Ik praat nog Schepdaals’

Beenhouwerij De Munck op de Ninoofsesteenweg nummer 980, vlakbij het drukke kruispunt met het trammuseum, is niet alleen in Schepdaal maar ook ver daarbuiten gekend voor de eigen bereidingen van witte en zwarte pensen, kikap, boerenpaté, smout en gebakken ballekes. ‘Sommige mensen komen zelfs van aan de zee om onze huisgemaakte pensen of paté te kopen. Hiermee kunnen we als kleine zelfstandige beenhouwer het verschil maken met de warenhuizen. Ik merk dat mensen teruggrijpen naar de originele recepten van vroeger. Mijn vader Willy heeft de zaak in 2001 aan mij overgelaten. Hij had die in 1965 van mijn grootmoeder Yvonne Van Der Steen overgenomen. Al die jaren hebben wij het recept van onze eigen bereidingen behouden. Het geheim? Dat verklap ik niet. Eén ding: ik proef eerst alles. Dat is van groot belang. Ik help al sinds mijn 12 jaar in de beenhouwerij. Tegenover vroeger is er eigenlijk niet zoveel veranderd, onze recepten zijn dezelfde gebleven. Er is wel meer regelgeving en administratie waarmee je rekening moet houden.

Veranderingen

Onze klanten die al jarenlang komen, blijven komen. Natuurlijk wordt iedereen een jaartje ouder. Ook jongeren vinden hun weg naar onze winkel. Tegen hen praat ik *schoon* Nederlands. Tegen klanten uit de buurt die al jarenlang komen, spreek ik Schepdaals, een eigen dialect dat wat verschilt van andere dialecten uit de omgeving. Ik voel me overigens een echte Schepdaalenaar. Hoewel Schepdaal een deelgemeente is van Dilbeek, is er toch een verschil met iemand van Dilbeek. Schepdaal ligt in een uithoek van Groot-Dilbeek en hoort in feite meer bij Lennik, maar met de fusie van gemeenten in de jaren 1970 is het anders gelopen en werd Schepdaal een deelgemeente van Dilbeek.’

‘We hebben ons cliënteel de laatste jaren zien veranderen. Er zijn meer en meer inwijkelingen, een fenomeen dat zich in de hele Rand voordoet. Daarnaast is er de verandering van het straatbeeld door de dichtere bebouwing en het bouwen van appartementsblokken. Kleine straten zijn *avenues* geworden, maar dat stoort mij niet, ik woon hier graag. Ik ben lid van het bestuur van de plaatselijke voetbalclub FC Schepdaal. Daar kan ik mijn zinnen verzetten, want de beenhouwerij is hard werken zes dagen op zeven. Met FC Schepdaal reisden we al naar Frankrijk, dit jaar wordt het Duitsland. In juli gaat de beenhouwerij een maand dicht, zodat wij op vakantie kunnen. We hebben dat nodig om het drukke leven vol te houden.’

Droom

‘Door mijn vroegere baan als chauffeur heb ik het leven kunnen relativeren. Ik haalde gehandicapte mensen met de bus op en bracht hen naar vzw De Poel, een centrum waar ze worden opgevangen. Ik deed dat werk deeltijds tot ik de beenhouwerij overnam. Ik heb er veel vriendschap gekregen. Als ik ooit met de beenhouwerij stop, ga ik onmiddellijk als vrijwilliger aan de slag. Ik heb gehandicapte mensen zien opgroeien. Als je daar nauw bij betrokken bent, dan leer je het leven relativeren en kus je je beide handjes dat alles goed gaat. Dat is ook mijn grote droom: gezond en gelukkig blijven en de commerce voortzetten.’

TEKST Joris Herpol ■ FOTO Filip Claessens

i In onze rubriek **deketting** laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

inhoud

13

AGENDA BINNENIN

Waar de hazen dansen

24

04 Rand heeft meer middelen nodig

In haar streekpact 2013-2018 pleit het Regionaal Sociaal Overlegcomité Halle-Vilvoorde er voor om de Vlaamse Rand, en bij uitbreiding heel Halle-Vilvoorde, een specifiek **EN** statuut te geven gelijkaardig aan dat van een centrumstad.

12 'We raken er nooit op uitgekeken'

Ze staan urenlang in de kou, turen naar de start- of landingsbaan, foto-toestel in de aanslag. Vliegtuigspotters rond de luchthaven van Zaventem, ze bestaan al van zo lang er op Brussels Airport wordt gevlogen.

28 Bier bij de barbier

In een bocht van de Edingssesteenweg tussen Assen en Ternat, in het gehucht Koudertaveerne, ligt rechts het baantje naar Asbeek, links het stokoude Café Sedan, dat vroeger ook een kapsalon was. De barbier is er niet meer, het bier nog wel. Een eerste verkenning in **FR** onze nieuwe reeks *Op café in het verleden*.

- 02 ■ deketting
- 06 ■ vanassetotzaventem
- 09 ■ mijngedacht
- 16 ■ bouwwerk
- 24 ■ opstap
- 25 ■ dekijker
- 26 ■ natuurlijk
- 29 ■ kwestievansmaak
- 30 ■ oogvoorderand
- 32 ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve | **Druk** Dessain, Mechelen | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | **Uit** in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Regionaal Sociaal Overlegcomité
Halle-Vilvoorde

Rand heeft

meer middelen nodig

Vilvoorde en Halle waren de afgelopen jaren vragende partij om het statuut van centrumstad te verkrijgen. In haar streekpact 2013-2018 pleit het Regionaal Sociaal Overlegcomité Halle-Vilvoorde er voor om de Vlaamse Rand, en bij uitbreiding heel Halle-Vilvoorde, een specifiek statuut te geven gelijkaardig aan dat van een centrumstad.

TEKST Luc Vanheerentals ■ FOTO Filip Claessens

Zo'n statuut zou extra overheidsmiddelen opleveren die volgens het Regionaal Sociaal Overlegcomité Halle-Vilvoorde (RESOC) nodig zijn om de problemen waarmee deze regio geconfronteerd wordt aan te pakken. Het gaat dan over de verkeerscongestie, de druk op de woningmarkt, de inwijking van anderstalige inwoners, de toenemende jeugdwerkloosheid, de nood aan meer onderwijs- en welzijnsvoorzieningen. Het RESOC bestaat uit vertegenwoordigers van de provincie en lokale besturen, vakbonden en werkgevers, VDAB, Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) Vlaams-Brabant, Haviland.

Geld en aandacht

Of een stad al dan niet erkend is als centrumstad scheelt een flinke slok op de financiële

borrel. De Vlaamse overheid erkent momenteel dertien centrumsteden: Antwerpen, Gent, Aalst, Brugge, Hasselt, Genk, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout. Van het Gemeentefonds (2,2 miljard euro in 2014) wordt er 40,8 procent verdeeld onder centrumsteden en kustgemeenten. Dit verklaart waarom Aalst en Turnhout in 2014 uit dit fonds 30,03 en 17,06 miljoen euro krijgen, terwijl Vilvoorde en Halle het moeten stellen met 9,8 en 8,7 miljoen euro. Daarnaast is er nog het Stedenfonds dat enkel onder de centrumsteden wordt verdeeld. Van de 127,4 miljoen euro die in 2013 uitgekeerd werd, kregen Aalst en Turnhout 2,9 en 1,5 miljoen euro.

Een erkenning als centrumstad leidt er bovendien toe dat beleidsdepartementen meer aandacht besteden aan deze stad. Hans Bonte (SPA), burgemeester van Vilvoorde, wijst

op het feit dat de VDAB in Vilvoorde in tegenstelling tot andere centrumsteden geen extra middelen krijgt om de jeugdwerkloosheid aan te pakken ondanks de sterke groei ervan. De werkloosheid bij - 25-jarigen steeg in Vilvoorde in de periode 2008-2013 nochtans dramatisch met 45 procent tot 24,85 procent. 'Meer dan een derde heeft geen diploma middelbaar onderwijs. Bij allochtonen ligt dit aandeel op bijna de helft. Dit duidt er op dat de Rand in toenemende mate aan het *verbrusselen* is. We zijn in Vlaanderen koploper aan het worden op vlak van jeugdwerkloosheid, maar krijgen geen extra steun. De Rand ligt dichtbij Brussel, maar Brussel ziet de Rand niet', zegt Bonte.

Het kabinet van Geert Bourgeois (N-VA), Vlaams minister voor de Rand, zegt dat een erkenning van een regio als centrumstad niet kan volgens de Vlaamse regelgeving. 'De dertien centrumsteden werden geselecteerd op basis van objectieve gegevens uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, een studie van de Sociaal-Economische Raad Vlaanderen en een typologie die werd opgemaakt door Dexia. Halle noch Vilvoorde vallen binnen de criteria. De enige mogelijkheid om meer centrumsteden te erkennen, is hiervoor meer middelen in te zetten, maar die zijn er momenteel niet. Overigens: ook andere steden met een cen-

trumfunctie en plattelandsgemeenten willen meer middelen uit het Gemeentefonds', zegt Kris Sniijkers, woordvoerder van minister Bourgeois. De Vlaamse Regering deed volgens Sniijkers extra-inspanningen voor een stad als Vilvoorde. Zo zal de steun aan de Integratiedienst op drie jaar tijd (tegen 2016) worden verhoogd van 98.997 euro tot 185.293 euro.

Vele noden

Volgens burgemeester Bonte blijft de Vlaamse Regering echter blind voor de specifieke noden van Halle-Vilvoorde, de Vlaamse Rand en zijn stad. 'De Vlaamse Regering verkrijkt zich compleet op de snelheid en de grondigheid waarmee onze regio verandert. Met uitzondering van de taalondersteuning om het Nederlandstalige karakter te behouden, zie ik in geen enkel ander beleidsdomein extra inspanningen voor deze regio.' Ook Dirk Pieters (CD&V), burgemeester van Halle, vroeg de Vlaamse overheid tijdens de voorstelling van het RESOC-rapport niet alleen oog te hebben voor het Nederlandstalige karakter, maar ook voor andere samenlevingsproblemen in de regio. 'Ondanks het feit dat onze regio bijvoorbeeld op het vlak van kinderopvang onderbedeeld is, heeft ze bij de recente bijkomende investeringen niets extra's gekregen. Vilvoorde is nochtans de snelst groeiende stad in Vlaanderen en heeft bovendien het hoogst aantal tweeverdieners en kinderen per gezin', aldus Bonte.

De bewering dat er geen extra inspanningen gebeuren voor de Vlaamse Rand is volgens het kabinet Bourgeois fundamenteel onjuist. Zo krijgen bijvoorbeeld Vilvoorde en Asse in 2012 elk 5 miljoen euro om de onderwijscapaciteit te verhogen. Wat het welzijnsbeleid betreft, heeft Vlaams minister Jo Vandeurzen (CD&V) Vilvoorde, Dilbeek, Grimbergen en Halle opgenomen in de lijst van tien gemeenten die prioritair in aanmerking komen voor investeringen. In Vilvoorde is er een nieuw kinderdagverblijf en woonzorgcentrum gepland. In 2011-2012 kreeg Vilvoorde 77 bijkomende buitenschoolse opvangplaatsen. Om het wonen minder duur te maken, investeert de Vlaamse Regering sinds de jaren 1990 in Vlabinvest dat in haar werkingsgebied inmiddels 435 woningen realiseerde. De VDAB startte in Vilvoorde een pilootproject voor winkels die anderstalige verkopers willen aanwerven. De Vlaamse Regering heeft in het kader van het START-project ook extra aandacht voor mobiliteit en reconversie. De middelen voor de werking van vzw 'de Rand' werden drie jaar geleden opgetrokken met 245.000 euro tot 4,5 miljoen euro per jaar.

Reconversie en verdichting

Paul Hegge, directeur van VOKA Halle-Vilvoorde, vraagt extra steun voor de reconver-

sie van vervuilde bedrijfsgronden. De afgelopen tien jaar zijn er in deze regio nauwelijks bedrijfsgronden bijgekomen en de brownfieldconvenanten die de Vlaamse overheid afsloot met projectontwikkelaars, waarbij deze in ruil voor de dure sanering rechtszekerheid werd beloofd bij het verlenen van vergunningen, hebben weinig opgeleverd. 'Buiten de concrete plannen voor Revive-site in Machelen is er tot nu toe in Machelen-Vilvoorde nog geen oude, vervuilde site omgezet in een nieuwe zone voor bedrijven. Omwille van de zware kosten zie je dat reconversieprojecten in de praktijk vooral leiden tot woningbouw en shoppingcentra, terwijl een aantal terreinen in Machelen-Vilvoorde voorbestemd zijn om bijvoorbeeld logistieke bedrijven te huisvesten. Ik weet ook dat meer overheidssubsidi-

Hans Bonte: 'Met uitzondering van de taalondersteuning om het Nederlandstalige karakter te behouden, zie ik in geen enkel ander beleidsdomein extra inspanningen voor deze regio.'

dies niet haalbaar zijn, maar men zou bijvoorbeeld aan zo'n projectontwikkelaar die een vervuild terrein saneert een fiscale vrijstelling kunnen geven voor vijf jaar', zegt Hegge.

Werk maken van nieuwe ruimte voor economische activiteiten moet volgens het RESOC-streekpact de komende jaren in de eerste plaats gebeuren door in te zetten op reconversie, verdichting, herstructurering en hergebruik van gronden. De POM Vlaams-Brabant maakte een inventaris van onbenutte bedrijfsterreinen en poogt de eigenaars ervan te overtuigen om deze gronden te benutten. Men wil nieuwe vestigingsmogelijkheden creëren door verdichting en

optimalisatie op het researchpark in Zellik, de industriezone Cargovil/Verbrande Brug in Vilvoorde en Grimbergen. Alle partners willen een snelle oplossing voor de juridische problemen die zich stellen over het RUP Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel. Momenteel lopen er drie beroepsprocedures tegen dit RUP en de kans is groot dat het Grondwettelijk Hof het zal vernietigen. Volgens Hegge 'zou dit een ramp zijn voor alle plannen in dit gebied'. 'Aan alle kandidaat-investeers moet ik vandaag zeggen dat ik niet weet wat er op dit ogenblik kan en niet kan. Als ik het aan de Vlaamse overheid vraag, dan weten zij het ook niet', aldus Bonte.

Taalopleiding op de werkvloer

Het RESOC heeft in haar rapport ook aandacht voor de problematiek van de anderstalige werkzoekenden. In Halle-Vilvoorde kent meer dan 40 procent van alle werkzoekenden weinig tot geen Nederlands, wat het zoeken van een job sterk bemoeilijkt. Omdat de taallessen van de VDAB niet voor alle anderstalige werkzoekenden de snelste weg naar werk blijkt, pleit het RESOC voor Nederlands leren op de werkvloer of eenmaal aan het werk een intensieve begeleiding. Taal- en beroepsopleidingen moeten in het algemeen beter gecombineerd worden. Voor de uitbreiding van de opleidingscapaciteit en de ondersteuning van bedrijven die anderstaligen de kans geven hun Nederlands bij te schaven op de werkvloer zijn extra middelen vereist.

Een ander accent in het streekcharter van RESOC gaat over het stimuleren van duurzame en hernieuwbare energie, iets wat naadloos aansluit bij het streven van de provincie Vlaams-Brabant naar klimaatneutraliteit. Op dit ogenblik heeft de regio Halle-Vilvoorde in vergelijking met andere Vlaamse regio's een achterstand op dat vlak. Er wordt onder meer gedacht aan energieproductie via windmolens, biogasinstallaties, het gebruik van warmtenetten en het uitbouwen van stadsverwarming op restwarmte.

EN More funding for the Rand

A change to the status of the district has been called for by the Vilvoorde and Halle authorities in recent years. The Regional Development Pact prepared by the Halle-Vilvoorde Regional Social Consultation Committee (RESOC) stresses the need for the Flemish Rand, and, by extension, the entire Halle-Vilvoorde district, to be granted a special status on a par with a regional capital. This status would attract the additional public

funding the RESOC claims is required to address the problems facing the region, such as traffic congestion, housing market pressures, the migration of non-Dutch speaking inhabitants, rising youth unemployment and the need for more educational and welfare facilities. The office of Geert Bourgeois (N-VA), the Flemish Minister for the Rand, says regional capital status for the area is not in keeping with Flemish legislation.

Spelen met

OVERIJSE In Overijse slaan tijdens de krokusvakantie de vrijetijdsdiensten de handen in elkaar voor het vrijetijdsfestival Spocje. Het gaat om een initiatief van de gemeente Overijse, vzw 'de Rand', Kamp Kwadraat, CC Den Blank, Sporeo, De Kerselaar, gemeenschapscentrum De Bosuil, de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Rand. Kinderen en jongeren van 3 tot 14 jaar kunnen er in familieverband

Bewegen, bewegen, bewegen

PAJOTTENLAND/ZENNEVALLEI *Bewogen Tijd. Eeuwen onderweg in Pajottenland en Zennevallei.* Zo heet het nieuwe boek over de rijke mobiliteitsgeschiedenis in de regio. De publicatie van de erfgoedcel Pajottenland-Zennevallei is het sluitstuk van het project *Terug in de MobiliTijd*, dat de voorbije twee jaar in de regio liep. 'Verwacht geen historisch verslag van de ontwikkelingen in de mobiliteitssector', zegt Karen Van Buggenhout van de Erfgoedcel. 'Het is een snuisterboek waarin je kennismaakt met bijzondere regiobewoners, aparte verhalen en grappige weetjes. Zo kom je bijvoorbeeld te weten hoe het komt dat anticonceptie het aantal bedevaarders naar Halle een knauw gaf en hoeveel kilo aardbeien een boer uit het Pajottenland mocht meenemen op de tram naar Brus-

sel. Het feit dat de regio zich centraal in Vlaanderen bevindt, net naast Brussel en de taalgrens, heeft door de eeuwen heen voor spectaculaire verhalen over *onderweg zijn* gezorgd. Die verhalen hebben we samen met de vele erfgoedverenigingen gebundeld.' ■ **TD**

i *Bewogen Tijd. Eeuwen onderweg in Pajottenland en Zennevallei* kan je voor 14,95 euro kopen via de erfgoedcel. Bij het boek hoort een cd met verhalen. Meer informatie: info@erfgoedcelpz.be

WIN

dit boek door te mailen naar randkrant@derand.be. We geven er 5 weg!

Nieuw parket

ASSE Op 1 april opent het gloednieuwe parket van Halle-Vilvoorde de deuren in Asse. De nieuwe procureur, Thierry Freyne en zijn medewerkers zullen in eerste instantie verdeeld worden over twee sites: het voormalige gebouw van de federale politie in de Nerviërsstraat en het oude OCMW-rusthuis Hingeheim in de Gasthuisstraat. Beide gebouwen krijgen de komende maanden een opfrisbeurt. Het gaat om een voorlopige huisvesting van het nieuwe parket. De Regie der Gebouwen wil tegen 2017 een volledige nieuwbouw optrekken in de Nerviërsstraat, op de plaats waar nu nog de oude kazerne staat. Eenmaal die nieuwbouw er staat, zullen alle parketdiensten van Halle-Vilvoorde gehergroepeerd worden en wordt de gerenoveerde vleugel gesloopt. ■ **TD**

demaand ▶

In **Sint-Pieters-Leeuw** zijn de oevers van het kanaal naar Charleroi ter hoogte van de Molens van Ruisbroek versterkt en verhoogd om overstromingen tegen te gaan. ▶ **De Verenigde Handelaars der Leuvensestraat en Centrum in Vilvoorde** stoppen ermee omdat het aantal zelfstandigen sterk is gedaald. ▶ De NMBS wil meer

bewakingspersoneel inzetten om het vandalisme in het leegstaande station van **Zaventem** te stoppen. Het station krijgt binnenkort een nieuwe bestemming. ▶ In **Wemmel** scheuren vijf leden van de hoofdzakelijk Franstalige Lijst van de Burgemeester zich af om een onafhankelijke fractie te vormen, die met de Lijst WEMMEL

een meerderheid vormt. ▶ Delhaize investeert 50 miljoen euro in de bouw van een nieuw distributiecentrum in **Zellik**. Het is 12.000 m² groot, 18 meter hoog en werkt volledig automatisch. Er komen 60 banen bij. ▶ Het aantal inbraken in Halle-**Vilvoorde** is in de eerste helft van 2013 met 6,5% gestegen in vergelijking met vorig

Spocje

of onder begeleiding van animatoren smullen van een ruim assortiment activiteiten. 'Over de hele week bieden we bijna honderd activiteiten aan', vertelt Patrick Puttemans van CC Den Blank. 'Er is voor elk wat wils. Van zandkastelen bouwen over kinderyoga en lasershooten tot schaduwtheater. Op zaterdag is er de slotshow *Le Passage*, een internationaal circusspektakel van Carré Curieux. ■ TD

i Het Spocje-vrijetijdsfestival vindt plaats van maandag 3 maart tot en met zaterdag 8 maart. Op de websites www.debosuil.be en www.denblank.be kan je zien voor welke activiteiten er nog een plaatsje vrij is.

Eén op vijf van vreemde herkomst

HALLE-VILVOORDE Bijna 140.000 mensen in Halle-Vilvoorde hebben een vreemde herkomst. Dat is ruim één op vijf mensen. 'Elders in Vlaanderen is dat één op zes. Het aantal in de Rand ligt dus een stuk hoger', zegt Geert Bourgeois (N-VA), minister van de Vlaamse Rand en Inburgering. 'De cijfers zijn afkomstig van de nieuwe Vlaamse lokale inburgerings- en integratiemonitor. Voor het eerst werden ook de migranten van de tweede generatie mee opgenomen in de cijfers. De gemeenten in de Vlaamse Rand staan dus voor een grote uitdaging op het vlak van integratie. Als Vlaamse overheid willen we hen daarbij zoveel mogelijk helpen.'

22,6% van de inwoners in Halle-Vilvoorde heeft een vreemde herkomst. In de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand ligt het cijfer hoger. Kraainem voert de ranglijst aan met 44,7%, Vilvoorde volgt met 42,7%, Machelen staat op de derde plaats met 42,4%, Zaventem op de vierde (40,4%) en Drogenbos op de vijfde (39,9%). Wezembeek-

Oppem (37,1%), Wemmel (34,1%), Sint-Genesius-Rode (33,3%), Sint-Pieters-Leeuw (32,3%) en Overijse (30,4%) vervolledigen de top tien. De diversiteit zal de komende jaren nog toenemen, want de percentages in de leeftijdscategorie 0 tot 5 jaar liggen nog hoger. In Vilvoorde en Machelen heeft zelfs 2 op 3 kleine kinderen ouders van vreemde herkomst. Heel wat mensen met een vreemde herkomst komen uit Brussel of Wallonië, waar het inburgeringstraject niet verplicht is. Daardoor hebben ze vaak een grote achterstand op het vlak van opleiding, tewerkstelling en huisvesting. Gemeentebesturen proberen hen op allerlei manieren te motiveren en te stimuleren om op vrijwillige basis een cursus Nederlands te volgen en zich zo te integreren. In Grimbergen kunnen nieuwkomers voortaan een beroep doen op een *toeleider*. Dat zijn nieuwkomers die intussen goed ingeburgerd zijn en op hun beurt nieuwe inwoners wegwijs maken in de gemeente en hen aanmoedigen om Nederlands te leren. ■ TD

jaar. ► De politiezone **Zaventem** kreeg vorig jaar af te rekenen met 252 inbraken, de grootste stijging van het aantal inbraken met maar liefst 51,8%. **Asse**, **Merchtem**, Opwijk, **Wemmel** (zone AMOW) tekenden 295 inbraken op (+34%). In de zones Kapelle-op-den-Bos, Londerzeel, **Meise** (KLM) en **Wezembeek-**

Oppem en **Kraainem** (WOKRA) daalden het aantal inbraken met 30%. ► Om de diaboloverbinding uit de rode cijfers te houden, wordt reizen met de trein naar de luchthaven van **Zaventem** duurder. Voortaan betaal je 5,07 euro in plaats van 4,44 euro. ► Brussels Airport in **Zaventem** heeft een nieuw logo voorgesteld: brussels

airport, the heart of Europe. ► **Vilvoorde** gaat brouwerijen aanmanen om anderstalige cafébazen te weren. ► In **Beersel** werken zo'n 200 personeelsleden. Vanwege besparingen zullen er dat tegen 2016 23 minder zijn. ► In **Machelen** is er een akkoord over de terminus van buslijn 64 van de Brusselse vervoersmaatschappij

MIVB: de eindhalte komt aan de Kerklaan, net naast het gemeentehuis. ► Op 17 april, witte donderdag, vormt het Mieregemplen in **Merchtem** het decor voor de eerste Vlaamse editie van *De Passie*, een multimediaal evenement dat op een hedendaagse manier het Paasverhaal vertelt, met Geena Lisa in de rol van Maria. ►

Iedereen stemt

BRUSSEL De stad Brussel en het Brussels Gewest pompen samen meer dan 300 miljoen euro in Neo, het geplande shoppingcenter op de Heizel. Beide overheden hebben een vennootschap opgericht om Neo te financieren. En dat moest blijkbaar snel gaan. De ordonnantie die de oprichting van de vennootschap regelt, is op vraag van de regering ingediend door parlementsleden. Een aantal van hen bleek niet eens goed te weten onder welke ordonnantie ze hun handtekening hadden gezet. 'Door de ordon-

Pens en kop streekproduct

GRIMBERGEN De Vlaamse Rand heeft er drie erkende Vlaamse streekproducten bij. De zwarte en witte pensen en de Brabantse kop van beenhouwerij Segers-Keremans in Strombeek-Bever zijn aan de lijst toegevoegd. 'Het is een mooie erkenning voor onze zaak', zegt beenhouwer Jos Segers. Mijn grootvader startte in 1929. Ik heb nog een tijdje met hem gewerkt. Hij heeft de fakkel doorgegeven aan mijn ouders. Ik zit nu veertig jaar in het vak en aan de traditionele bereidingswijze van onze pensen en Brabantse kop is nooit iets veranderd. De recepten zijn al drie generaties ongewijzigd. De zwarte pensen zijn zacht gekruid, onze witte pensen hebben een vaste structuur omdat we vrij veel broodkruim gebruiken. Onze Brabantse kop is stevig gekruid en mooi vlezig van structuur. De versheid van je vlees speelt een cruciale rol. En natuurlijke enkele geheime ingrediënten, maar die verklap ik niet.' ■ TD

Vernieuwing stelplaats

GRIMBERGEN De stelplaats van vervoersmaatschappij De Lijn in Grimbergen krijgt een grondige facelift. Alle bestaande gebouwen gaan tegen de vlakte en worden vervangen door een moderne en milieuvriendelijke infrastructuur. Enkel de loodsen blijven staan en krijgen een stevige opknabbeurt. 'De stelplaats in Grimbergen werd gebouwd voor het onderhoud van de boerentram die tot eind jaren 1970 reed. De infrastructuur is erg verouderd. Dankzij de renovatie kunnen we duurzame toepassingen integreren. De wasstraat zal bijvoorbeeld draaien op

regen- en recuperatiewater', legt Johan Van Looy, directeur van De Lijn Vlaams-Brabant uit. Burgemeester Marleen Mertens (CD&V) is opgetogen over de renovatie. 'Goed openbaar vervoer is een cruciale schakel in onze aanpak naar een duurzame mobiliteit. We zijn trots op de komst van een moderne en groene stelplaats op ons grondgebied.' Blikvanger van de vernieuwde stelplaats wordt een gerestaureerde oude boerentram die tot 1978 onder andere in Grimbergen reed. De verbouwing van de stelplaats in Grimbergen zal zowat drie jaar duren. ■ TD

Zeventien verenigingen uit **Lot** hebben zich verenigd om de kerk in hun gemeente een nieuwe toekomst te geven. ► In **Wemmel** verhuizen de gemeentediensten tegen 2017 naar Hoeve Dries. Het huidige gemeentehuis voldoet niet meer. ► **Beersel** wil het gemeenschapscentrum De Grote Sleutel in deelgemeente Alsemberg verkopen. ► Volgend

schooljaar moeten de kleuters van de wijksschool Sint-Alena in **Dilbeek** verhuizen naar het speelplein Begijnborre. ► In Grimbergen is Waterwegen en Zee-kanaal gestart met de afbraak van enkele leegstaande huizen langs de Eppegemsesteenweg om er plaats te maken voor de uitbreiding van de kanaalzone. ► Nieuwkomers in **Grimbergen**

kunnen voortaan een beroep doen op *toeleiders*; dat zijn ingeburgerde nieuwkomers die andere nieuwkomers begeleiden. ► Op vraag van de burgemeesters van **Wemmel, Grimbergen, Meise, Machelen** en **Vilvoorde** stapt de Vlaamse Regering naar de Raad van State. Belgocontrol wil de vliegrouetes boven de Noordrand verschuiven waardoor er

ten noorden van Brussel meer lawaai-overlast zal zijn, en dat zint de burgemeesters niet. ► Op de website www.nederlandslezen.be kunnen docenten en cursisten Nederlands een aanbod boeken in makkelijk Nederlands vinden. ► Op Valentijn organiseerde de middenschool van Campus **Wemmel** de actie *Ik zie je graag*, waarbij de leerlingen attent wer-

in als je Neo roept

nantie te laten indienen door het parlement omzeilt de Brusselse Regering het advies van de Raad van State en de Rekenkamer', zegt Brussels parlementslid Didier Gosuin (FDF). 'Alle meerderheidspartijen steunen het Neo-project, dus is er nauwelijks debat over de hele zaak. Alles wordt er zo snel mogelijk doorgejaagd om toch maar als eerste een megacomplex te kunnen neerpoeten.' De precieze invulling van een en ander blijft vaag, maar duidelijk is wel dat de concurrentiestrijd met Uplace in Machelen in alle hevigheid woedt. ■ TD

i

Dirk Volckaerts was negen jaar hoofdredacteur van het weekblad Brussel Deze Week. Momenteel werkt hij voor de Europese Commissie. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Joris Hintjens, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

© DL

Alena

De Rand dit, Brussel dat. Nu worden er boeken en artikels over vol geschreven, ook hier in RandKrant, maar de relatie tussen Brussel en de Rand is altijd al een beetje speciaal geweest. Ook lang voor er sprake was van faciliteiten, olievlekken, gewestelijke expressnetten, ringtrams, metropolitane gemeenschappen, megashoppingscentra, periferie, Vlaams strategische gebieden rond Brussel of andere voetbalstadionprojecten, werd het geduld van het ommeland en zijn inwoners soms danig op de proef gesteld.

Neem nu het verhaal van Alena van Dilbeek. Alena, oh Alena, de wat lastige dochter van Levold, Heer van Dilbeek, nam het niet zo nauw met de vaderlijke verordeningen en sloop geregeld 's nachts het huis uit om in Vorst misvingeringen te gaan bijwonen. Jongeren uit de Rand die 's nachts in het Brusselse gaan feesten: het is van alle tijden. En ja, een misvingering is ook een feest. Let wel: we spreken hier van 1400 jaar geleden. Gratis brood, wijn en gezang voor het gewone volk, dat was toen nog eens wat.

Ik weet niet of ze aan elkaar geknoopte lakens gebruikte, maar weg was ze. En met wat een enthousiasme deed ze dat, dat meisje Alena. Elke nacht van Dilbeek naar Vorst wandelen. Er was geen boerentram, geen vriendelijke chauffeur van De Lijn, geen taxi, geen straatverlichting, nachtwinkel, broodautomaat, wegwijzer of stratenplan. Wat er was, was slechts akkerland, bossen,

velden, moerassen en hier en daar een holle weg. Alleluja. Dat moeten nogal eens misvingeringen geweest zijn, daar in Vorst.

De rest van de legende is bekend. Papa Levold zag de nachtelijke uitstapjes van dochterlief niet zitten, kon geen beroep doen op zijn gsm, maar gaf zijn lansknachten de opdracht haar te achtervolgen en desnoods met geweld weer naar Dilbeek te brengen. Zo geschiedde. Ons Alena zag de Dilbeekse bulbakken aanstormen en omdat ze helemaal niet mee naar huis wilde, klampte ze zich vast aan de eerste de beste Vorstse boom. Alleluja. Brussel was in haar ogen toch niet zo slecht. De knechten echter trokken uit alle macht aan het onfortuinlijke kind, dat de boom maar niet wou loslaten. Ze trokken zo hard, dat ze Alena's arm afrukten. Het meisje bloedde ter plaatse dood.

Moraal van het verhaal nummer 1: als je zoon of dochter in het Brusselse wil gaan feestvieren, dan laat je dit maar best ooglukkend toe. Moraal van het verhaal nummer 2: omarm geen bomen in Vorst. Het kan je gezondheid ernstig schaden. Moraal van het verhaal nummer 3: de Rand en Brussel zijn tot elkaar veroordeeld. Samenwerken loont, anders komt er ambras van.

TEKST Dirk Volckaerts ■ FOTO Filip Claessens

i

Reacties? Mail naar randkrant@derand.be

den gemaakt op de noodzaak van een goede fietsverlichting.

► Het is er nog lang niet maar het protest tegen rekeningrijden in Brussel en de Rand klinkt alvast luid. ► Vorig jaar kreeg de ombudsdienst van Brussels Airport in **Zaventem** bijna 10.000 klachten van buurtbewoners. Dat zijn er 3.000 meer dan het jaar voordien. ■ JH

‘Een gezonde naar me

goede restaurants, enzovoort.’ Helaas zijn er ook mindere kanten. ‘Wonen in de regio is onbetaalbaar geworden. Het is enkel dankzij een project van intercommunale Haviland dat wij ons in Overijse konden vestigen.’ Het gezin prijst zich gelukkig, want het wou graag in de Druivenstreek wonen. ‘Mijn man is afkomstig van Hoeilaart en is verknocht aan de streek, veel meer dan ik aan Wezembeek-Oppem. Daar heb ik graag gewoond, maar die gemeente heeft geen uitgesproken identiteit. Er viel ook niet veel te beleven.’

Taalperikelen

Het meest problematische vindt Heroes de taalperikelen en de mobiliteit in de Rand. ‘Ik bekijk de taalproblematiek door een dubbele bril’, zegt ze. ‘Overijse komt nogal fanatiek over: een reclameaffiche waarop Frans voorkomt, gaat er onverbiddelijk af. Dat lijkt soms overdreven. Zeker vanuit sociaal-economisch standpunt klinkt dat gehamer op de taal niet bijzonder klantvriendelijk. Er wonen nu eenmaal veel expats in onze streek. Hoe komt dat bij hen over? Maar ik apprecieer de inspanningen die Overijse voor het Nederlands doet ook. In Wezembeek-Oppem gaat het er anders aan toe en daar is de verfransing een ramp. Mijn ouders en grootouders hebben de gemeente zien veranderen. Als je in de krantenwinkel op de hoek niet geholpen wordt in het Nederlands voel je je als Vlaming snel een vreemde in eigen streek. Het is een complex gegeven.’

Waanzinnige ring

Met de mobiliteit in de Rand wordt Heroes dagelijks geconfronteerd. ‘Ik woon 22 km van mijn werk, maar vooral ’s avonds zijn de files vreselijk. En als ik overdag naar bedrijven uit de regio rijd, is het ook altijd wat.’

Via haar baan bij VOKA – Kamer van Koophandel Halle-Vilvoorde kan ze de evoluties in de mobiliteit op de voet volgen. ‘VOKA is een werkgeversorganisatie die advies en opleidingen biedt aan bedrijven en zich bezighoudt met netwerken en lobbyen. Mobiliteit is daarbij een belangrijk thema.’ Het is trouwens dankzij de inzet voor de mobiliteit in de Rand dat haar interesse voor de organisatie gewekt werd. ‘Na mijn studie geschiede-

Nauwelijks iemand die beter geplaatst is om een boom op te zetten over onze regio dan Birgit Heroes. Ze groeide op in Wezembeek-Oppem, woonde kort in Zaventem en vestigde zich dan in Overijse. Haar kantoor ligt in Vilvoorde en heel haar carrière is Halle-Vilvoorde haar werkregio. ‘De Rand is een regio met duidelijke voor- en nadelen.’

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Overijse is een toffe gemeente. Mooi, groen en centraal gelegen’, zegt Heroes. Ook het culturele aanbod in de Rand spreekt haar aan. ‘Wij nemen al enkele jaren een abonnement in CC Den Blank. Ik heb een drukke baan met veel avondactiviteiten, dus als ik niet onmiddellijk enkele voorstellingen

vastleg, komt het er gewoon niet van. Zodra ik de programmabrochure in de bus krijg, boek ik wat me interessant lijkt. Onze zoon is 10 en hij gaat regelmatig met ons mee. Dat vind ik belangrijk, want eerlijk gezegd, sinds de invoering van de maximumfactuur in de scholen, gebeurt er via die weg te weinig. De regio wel meer troeven: je hebt leuke musea,

nieuwsgierigheid mensen en dingen'

nis ben ik bij Randstad aan de slag gegaan. Een groot deel van die periode werkte ik op en voor de luchthaven. De mobiliteit rond Zaventem was schrijnend in die tijd. Zeg maar eens tegen laaggeschoolde werklozen dat je ze geen job kunt geven omdat ze geen auto bezitten. Op de luchthaven wordt veel in ploegen gewerkt. Als jouw shift om 4 of 5 uur begint en de eerste bus komt aan om 6, dan houdt het verhaal op. Zo leerde ik VOKA kennen. De organisatie lobbyde in die tijd sterk bij De Lijn voor betere busverbindingen.'

Intussen kun je de luchthaven vanuit verschillende regio's vlot met trein en bus bereiken. Zonder lobbywerk was dat er nooit van gekomen. 'Lobbyen is vaak een werk van lange adem.' En daar heeft ze in de loop van haar carrière veel respect voor gekregen. 'Toen ik 26 was, hoorde ik voor het eerst over de plannen voor het Diaboloproject spreken. Ze hadden het toen over termijnen van tien jaar voor die vlotte treinverbinding van en naar de luchthaven er zou zijn. Moet je daar zo blij om zijn? dacht ik toen. Tien jaar?! Maar intussen heeft het vruchten afgeworpen. Idem met de aanpassingen aan de ring. Pas in 2016 zullen ze starten met de scheiding van doorgaand en lokaal verkeer, dus wie weet wanneer alles klaar zal zijn. Maar het doet deugd om te zien dat er iets gebeurt. Van-
daag is de situatie op de ring pure waanzin.'

Nieuwsgierigheid

Heroes is bij VOKA verantwoordelijk voor netwerking, ledenwerking en communicatie in de regio Halle-Vilvoorde. 'Ik organiseer allerhande activiteiten, bezoek (potentiële) leden, breng bedrijven met elkaar in contact en ik werk mee aan de communicatie. Als commercieel directeur zit je in het centrum van het spinnenweb. Je ontmoet mensen, ziet hoe het er in talloze bedrijven aan toe gaat, verneemt wat de noden zijn. Al die informatie komt later voor uiteenlopende dingen van pas. Je ontmoet iemand die perfect zou zijn als spreker op een volgend evenement, je hoort van een project dat een mooi verhaal kan opleveren in ons ledenblad, of je legt de basis voor een samenwerking tussen bedrijven die elkaar voordien niet of nauwelijks kenden. Dat is allemaal heel leuk.' Nog

nooit kwam ze met een slecht gevoel van een bedrijfsbezoek terug. 'Het is superboeiend om de verhalen achter al die bedrijven te leren kennen. Ik kom in sectoren waarvan ik voordien het bestaan niet kende en ontmoet mensen die iets doen waarvan je onmiddellijk denkt: *Wauw, dat is goed gevonden!* Weet je, vroeger wou ik graag journalist worden, omdat ik een gezonde nieuwsgierigheid naar mensen en dingen heb. Die nieuwsgierigheid wordt in mijn huidige job perfect bevredigd.'

Duurzaam en verantwoord

Zodra ze via Randstad het bedrijfsleven had leren kennen, wilde ze er voor geen geld meer uit weg. 'Er is me een doctoraatsonderzoek aangeboden, maar ik was bang dat ik compleet zou vereenzamen in een of ander archief, terwijl ik intussen aan heel veel contacten gewend was geraakt. Nadien bij VOKA is mijn functie enorm verbreed. We zijn met heel uiteenlopende thema's bezig, die je ook als persoon verrijken. Zo was ik vroeger nooit erg begaan met duurzaamheid en verantwoord ondernemerschap, thema's die we met VOKA telkens opnieuw op de agenda zetten. Veel ondernemers hebben momenteel dringender zaken aan hun hoofd. Kunnen ze hun personeel betalen? Krijgen ze een broodnodig krediet vast? Raken ze niet te veel klanten kwijt? Wij spelen dan een beetje missionaris. We weten dat duurzaamheid op een dag gaat doorwegen. Dan zullen potentiële klanten bedrijven op zulke thema's beginnen afrekenen. *U kan geen garanties*

geven dat u maatschappelijk verantwoord onderneemt? Sorry, u valt uit de boot. Dat willen wij vermijden, dus bieden wij onze leden daarover infosessies en trajecten aan.'

Van de weeromstuit is Heroes zich behoorlijk zorgen beginnen maken over haar eigen ecologische voetafdruk. 'Onlangs heb ik een soort zeewier gekocht dat heel lekker is bij vis. Toen ik op het bakje las dat het uit Mexico kwam, was ik gechoqueerd. Hoeveel kilometer had dat wier niet afgelegd voor het bij ons in de koelkast terecht kwam? Ik let er nu extra op dat ik seizoensgroenten en -fruit van lokale telers aanschaft. Waarom moeten wij in december aardbeien kunnen eten?'

Crisis versus kansen

Heroes stapte haar kantoor bij VOKA voor het eerst binnen in oktober 2008. De financiële crisis had zich toen net over Europa uitgestort. Tijdens haar bedrijfsbezoeken kon ze de resultaten ervan op de voet volgen. 'De eerste jaren viel het in onze regio nog mee. Veel bedrijven wisten zich staande te houden en hielden dat vol tot 2011-2012. Daardoor is vooral 2013 een heel zwaar jaar gebleken. Nu lijkt het stilaan weer in de positieve richting te gaan, maar of dat echt zo is, valt nog af te wachten.' Aan de andere kant zijn veel ondernemers erin geslaagd om slinkende zaken om te zetten in nieuwe mogelijkheden. 'Men verloor klanten en werd daardoor wakker geschud. Zo ontdekten opvallend veel bedrijven opeens de vergrijzing en de doelgroep van de senioren. De crisis heeft onze leden creatiever gemaakt.'

FR 'Une curiosité saine des gens et des choses'

Birgit Heroes réside à Overijse et connaît sa région sur le bout des doigts. Elle travaille pour VOKA – la Chambre de Commerce de Halle-Vilvoorde – où elle est chargée de la gestion du réseau, des membres et de la communication. 'J'organise de multiples activités, je rends visite à des clients (potentiels), j'établis des contacts entre les entreprises et je participe aux actions de communication. En tant que directeur commercial, on est au centre de l'action. Je rencontre des personnes, j'observe comment

cela se passe dans de nombreuses entreprises, j'apprends à connaître leurs besoins. Il est particulièrement passionnant de savoir ce qui se passe dans les coulisses de toutes ces entreprises. En réalité, je voulais être journaliste, parce que j'ai une curiosité saine des gens et des choses. Je parviens parfaitement à satisfaire cette curiosité grâce à mon boulot actuel.' Selon elle, il y a trois grandes pierres d'achoppement dans notre région: le logement, la langue et la mobilité.

‘We raken er nooit op uitgekeken’

Ze staan urenlang in de kou, turen naar de start- of landingsbaan, fototoestel in de aanslag. Vliegtuigspotters rond de luchthaven van Zaventem, ze bestaan al van zo lang er op Brussels Airport wordt gevlogen.

TEKST Joris Herpol ■ FOTO Filip Claessens

Op een verlaten berm naast het gesloten opvangcentrum 127 bis praten we met Yannick De Bel (23) uit Antwerpen en Gill Vloeberghs (17) uit Bonheiden. Ze zakken regelmatig af naar Steenokkerzeel om vliegtuigen te spotten. ‘Van hieruit kan je op dit moment zowat

elk kwartier een vliegtuig zien landen. ’s Morgens is dat soms zelfs om de drie minuten. Nu staan we hier met twee; in de zomer slaan geregeld vijftien tot twintig mensen de vliegtuigen gade. Sommige mensen brengen hun kinderen mee. Zij vinden de vliegtuigen enkele meters boven hun hoofd behoorlijk spectaculair.’

‘Vliegtuigen spotten is een passie. Sinds vorige zomer heb ik een vergunning als lijnpiloot, maar werk heb ik nog niet. Met mijn radiolicentie en een klein radiotoestel luisteren we wanneer de vliegtuigen eraan komen. We horen dan wie waar gaat landen. Deze hier komt bijvoorbeeld uit de richting van Luxemburg. Als je al jaren vliegtuigen spot, herken je de verschillende types. Ik zie van ver of het een Airbus 320 of 319 is. Ook in het buitenland ga ik regelmatig vliegtuigen bekijken. Ik ging al spotten in Heathrow, Manchester,

Zürich, Genève, Frankfurt, Berlijn, Madrid en Amsterdam. Zowel de burgervliegtuigen als de cargovliegtuigen interesseren mij. Eén van de spectaculaire fotoshoots die ik maakte, was tijdens de nacht in Phoenix, de Verenigde Staten.’

Boeing 747

‘Ik heb al heel wat meegemaakt bij het vliegtuigspotten. Zo zie ik wel eens een vliegtuig die de landing afbreekt om terug op te stijgen omwille van bijvoorbeeld dichte mist. Ik zag ook al een duif naar beneden vallen die tegen een vleugel van een vliegtuig was gevlogen. Een belangrijk moment was het fotograferen van de Boeing 747 van Kalitta Air. Dat toestel brak op 25 mei 2008 na een poging om op te stijgen vanuit Brussels Airport. Tijdens het maken van snelheid voor de take-off, hoorde één van de vier crewleden een luide knal en werden er door ooggetuigen vlammen gesignaleerd uit één van de motoren. Hierdoor raakte het vliegtuig niet tijdig van het tarmac. De piloot heeft nog geprobeerd om te remmen voor het einde van de startbaan, maar dat lukte niet. De Boeing schoof door de omheining de berm in en brak in drie stukken. Uiteindelijk kwam het vliegtuig tot stilstand op vijftig meter van een drukke spoorlijn en op ongeveer driehonderd meter van een woonwijk. Gelukkig raakte er niemand gewond’, vertelt De Bel.

Cockpit

‘In 2008 startte Yannick met drie vrienden de website www.flightlevel.be op’, vertelt Vloeberghs. ‘Op die website kan je een handleiding vinden over de beste plaatsen rond Brussels Airport om te gaan spotten. De website volgt ook het internationale luchtvaartnieuws op de voet. Zo kan je bijvoorbeeld een artikel lezen dat de langeafstandsvluchten op Brussels Airport op 4 januari waren vertraagd door een ongeval bij cateringbedrijf LSG Skychefs. Uiteraard is vooral het nieuws van de vliegtuigen zelf dat ons interesseert’, zegt Vloeberghs.

‘Ik heb duizenden foto’s van opstijgende en landende vliegtuigen gemaakt en ik raak er niet op uitgekeken. Elke foto is anders: de stand van de zon, de weersomstandigheden, het aanvliegen, noem maar op. Ik zou graag eens een foto vanuit de cockpit maken’, zegt Vloeberghs, die fotografie studeert. De Bel kreeg al eens de kans om mee te vliegen in de cockpit. ‘Twee keer naar Madrid, maar uiteraard zou ik graag zelf als piloot aan de slag gaan.’

AGENDA
MAART
2014

UIT

in de Rand

© Koen Breos

Het leven is een valstrik

THEATER

Dirk Roofthoof bewerkte *De waterafsluiter* (Le coupeur d'eau) van schrijfster Marguerite Duras tot een scherpe theatermonoloog. Het alarmerend klankenbombardement van Diederik De Cock bij de introductie van het verhaal stelt het gehoor op de proef.

De Franse schrijfster inspireerde zich op een krantenbericht over een arme vrouw, die met haar kinderen op de rails van de TGV de dood opzoekt nadat een ambtenaar bij haar thuis het water heeft afgesloten. Of er tussen beide gebeurtenissen een oorzakelijk verband bestaat, is nooit bewezen, maar Duras zadelt de waterafsluiter wel met schuldgevoelens op.

Sissen en snerpen

Opdat niemand een woord zou missen, neemt **Dirk Roofthoof** zijn tijd. Ondertussen blaast en zuigt **Piet Rebel**, van Blindman!, op de achtergrond onbestemde geluiden uit zijn saxofoon. Ook uit de slagwerkinstrumenten ontsnappen schuifelende, snerpende en sissende klanken. Soms lijkt het alsof alleen maar onderdelen van dit muziek materiaal worden verplaatst, opgeblonken of gereinigd. In werkelijkheid bouwen de instrumentalisten een soundscape vol valkuilen en hindernissen. Zowel de acteur als de personages kunnen er in verdwalen.

Aanvankelijk kiest Roofthoof voor een sobere, beheerste aanpak. Met zijn ene hand in zijn broekzak en zijn andere aan de microfoon wekt hij een zeker vertrouwen op. Als boven hem de aircomolens beginnen te draaien, is de temperatuur duidelijk opgelopen. Het verhaal speelt zich af bij zwoel weer in volle zomer. Gelukkig heeft hij een flesje water binnen handbereik, terwijl de slachtoffers van de waterafsluiter hun dorst niet eens kunnen

lenigen. 'Een mens verbruikt meer dan honderd liter water per dag', commentarieert de acteur. Opdat we het niet zouden vergeten, herhaalt hij steeds luider zijn uitspraak.

Vergoelijken

Oververhit wordt hij weer zijn personage, dat ditmaal zijn beschamend gedrag probeert te verdedigen. Als ambtenaar vervult hij toch alleen maar zijn plicht? In andere omstandigheden wordt hij afgeblaft en vernederd. Roofthoof wijdt er een heftig protestlied aan, ondersteund door sax en gitaar. De blues en de funk zijn nooit ver weg, al worden alleen maar de eerste aanzetten gegeven. Vergeefs tracht de waterafsluiter zijn geweten te sussen. Door bij het publiek erkenning te zoeken, maakt hij het medeplichtig. Op een videoscherm verschijnen symbolische filmbeelden. Nachtvogels vliegen vervaarlijk op ons toe. De wind, die het tarwveld beroert, kondigt een woest onweer aan. Een lam wacht op wat de toekomst brengt. Nieuwsgierige kindrogen staren de toeschouwer aan vooraleer hun blik wordt gesmoord. Hun lot kan niet worden afgewend. 'Het leven is een valstrik', jammert de acteur. Een aangrijpende vaststelling. ■ LUDO DOSOGNE

ZA · 8 MAA · 20.30

De waterafsluiter

Muziektheater Transparant / Dirk Roofthoof
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Musical met pralinesmaak

MU
ZIEK

'Met Dirk Brossé was ik overeengekomen dat we de succesfilm *Pauline en Paulette* zouden omkneden tot een fijne podiumproductie, die het publiek wordt gereserveerd als een muzikale praline', zegt regisseur **Frank Van Laecke**. 'Toen ik nog kind was, kreeg ik van mijn meter altijd van die typisch Belgische lekkernijen toegestopt. Dat was dubbeldegenieten: eerst smulde ik van de chocolade. Als die op was had ik nog de vulling te goed.'

Erna Palsterman speelt de zestigjarige Pauline, die verstandelijk beperkt is. Zij wordt verzorgd door haar oudste zus Martha (**An Vanderstichelen**) tot ze in de rozentuin haar levenloze lichaam aantreft. Het testament bepaalt dat haar rol moet worden overgenomen door één van haar twee andere zussen Paulette of Cécile. Aandoenlijk en hilarisch is het getouwtrek tussen **Liliane Dorekens** en **Marilou Mermans**.

'Dit is geen gewone musical', verwittigt Van Laecke. 'Meestal fungeren de gesproken scènes als brug tussen de songs, hier is er een duidelijk overwicht van de gespeelde taferelen. Het blijft allemaal heel subtiel, maar ik vind het van een grote klasse. Misschien is het wel de meest hartverwarmende voorstelling, die ik sinds Daens regisseerde. Er wordt voortdurend geweend en gelachen.' ■ LD

Pauline & Paulette

Judas Theaterproducties

VR · 28 MAA · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZO · 30 MAA · 14.00

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

© LUC MOLISBERG

© RONALD ECKRENCA

Luisterbare donkerte

MU
ZIEK

Dez Mona. De Antwerpse formatie heeft de barokinstrumenten, die een sleutelrol speelden op hun vorig album, netjes opgeborgen. Rockballads worden afgewisseld

met glorieuze soul. Stef Kamil Carlens, Tom Van Laere en Gregory Frateur drukken elk hun stempel op specifieke nummers. Recensenten noemen de plaat 'radiovriendelijk'. Toch gaan we er niet vanuit dat de composities vanuit dit oogpunt werden geschreven. Dez Mona hoopt weliswaar een groot publiek

te bereiken, maar zal nooit artistieke toegevingen doen. De donkere sfeer grijpt je naar de keel en voert je naar onbestemde verten, waar demonen de engelen voorgoed hebben verdreven' ■ LD

WO · 19 MAA · 20.30

Dez Mona

Grimbergen, Fenikshof, 02 263 03 43

een vrijkaart door te mailen naar randkrant@derand.be. We geven er 5 weg!

De harde realiteit in post-communistisch Georgië

EX
PO

We worden nauwelijks geïnformeerd over de politieke, sociale en culturele ontwikkelingen in de Kaukasus. Hoe sterk is de band van Georgië met Moskou? Welke positie neemt het land in tegenover Europa?

De tentoonstelling *From Georgia. With love?*, die deBuren in De Markten organiseert, geeft een stand van zaken. De jonge Georgische fotograaf **Kakha Kakhiani** heeft een eigen kijk op Tbilisi, de hoofdstad, waar hij in 1990 werd geboren. Vorig jaar verscheen van hem een rijkelijk geïllustreerd citybook over Turnhout. De Gentse projectontwikkelaar, graffitiartiest en fotograaf **Filip Berte** speurde naar opmerkelijke gebouwen in de Georgische metropool, die anderhalf miljoen inwoners telt. Hij tekende of fotografeerde ze met de blik van een utopisch architect. Hij focust op de woonkazernes, die uit hun voegen barsten. Schetsmatig zijn de beelden van de torenhoge hotels. De tekeningen en foto's verschaffen inzicht in de woon- en leefsituatie van de bewoners.

Utopisch huis

Filip Berte bouwde eerder al een utopisch huis, dat symbool staat voor de manier hoe we Europa ervaren. Zijn de residenten tevreden over de gang van zaken of zouden ze liever op de barricaden staan

om voor ieder individu de nodige zekerheid af te dwingen? Als architect interesseert hij zich vooral in de manier waarop mensen met de beschikbare ruimte omgaan en hoe ze zich verweren tegen politieke druk. In de postcommunistische periode van Georgië zijn de problemen niet opgelost en in sommige gevallen zelfs groter geworden.

Hij richt zijn aandacht op de outsiders en marginals. Door hun maatschappelijke uitsluiting zijn hun kansen beperkt. De overheid zou hen kunnen inschakelen bij grootschalige projecten als *The House of Utopia*. De fotograaf bezocht de instellingen en opvanghuizen voor daklozen. De beelden zijn ondraaglijk omwille van de mensonwaardige omstandigheden. Hij neemt ons ook mee naar Batumi, een kuststad met een bewogen geschiedenis aan de Zwarte Zee. In het begin van de vorige eeuw organiseerde Stalin, die er lange tijd woonde, als aanloop tot de Russische revolutie van hieruit stakingen. Vooraleer de stad bij Georgië werd ingelijfd vormde ze tijdelijk een aparte republiek.

© FILIP BERTÉ

Detailrijke foto's

Kakha Kakhiani (24) studeerde in zijn geboortestad Tbilisi elektrotechniek en bedrijfskunde. Hij maakte echter furore als fotograaf. Ter gelegenheid van Turnhout Culturele

Parfums snuiven

VOR
MING

Lieven Debrauwer is een gevestigde naam in de filmwereld met topfilms als *Pauline en Paulette* en *Confiture* op zijn naam. Hij verdiept zich echter ook in de wereld van de parfums en geeft daarover interactieve voordrachten. Voor alle aanwezigen worden er geurblaadjes voorzien. Wie voorzichtig is, mag ook de flacons betasten. Hij heeft er honderden in diverse formaten verzameld.

'Op mijn achttiende werd mij een Eau de Cologne van Lagerfeld toegestopt, ondertussen een klassieker in het genre. Het flesje zag er zo bekoorlijk uit dat ik het toen het was opgebruikt niet in de afvalbak gooide.' Zijn kennis heeft hij vergaard in het artiestenmilieu, maar ook in de gespecialiseerde musea en bij de ontwerpers in de mondaine steden. 'Experimenteren is mij niet vreemd. Ik durfde als kind parfums, die niet bij elkaar pasten, toch te mengen. Het resultaat was weerzinwekkend. Nu zou ik het niet wagen om dit minnevocht te verspillen.' Vaak wordt door parfumontwerpers een neus van buitenhuis geëngageerd om een objectief oordeel over

een nieuwe parfum te vellen. Befaamde huizen als Guerlain doen daar niet aan mee omdat ze de geheime samenstelling van een parfum willen bewaren. ■ LD

DI · 25 MAA · 14.00
Parfum, een passie

Lieven Debrauwer

Dilbeek, kasteel La Motte, 02 466 20 30

Ook op 3 april om 20 uur in GC Felix Sohie in Hoeilaart

Wereld op stelten

Mattias De Leeuw is een jonge tekenaar die met zijn eerste prentenboek meteen veel lof oogstte. *De Steltenloper* is een boek zonder woorden met uitbundige tekeningen. Het gaat over een man die de troosteloze boshut waar hij altijd in heeft gewoond, afbreekt en van het hout hoge stelten maakt waarmee hij de wijde wereld intrekt. Op zijn wereldreis ontmoet hij vervolgens heel wat kleurrijke wezens zoals pinguïns, indianen, heksen en zeemeerminnen, en komt hij op plekken die hoger, dieper, kouder, warmer, kleuriger, en vooral veel drukker zijn dan zijn bos. Bovendien ziet vanuit zijn perspectief alles er extra interessant en spannend uit.

In het boek is veel te zien en veel te beleven, dus waren er twee gezelschappen nodig om *De Steltenloper* te bewerken tot een theatervoorstelling die dezelfde leeftijdscategorie als doelpubliek heeft. **Nat Gras** is gespecialiseerd in dans- en bewegingstheater voor de allerkleinsten. **Figurentheater De Maan** is een gereputeerd stadspoppentheater. Zij zouden voldoende in huis moeten hebben om eveneens zonder woorden de verbeelding prikkelen. **Paul Contryn** is van de derde generatie poppenspelers van De Maan, **Goele Van Dijk** maakte de choreografie, en niemand minder dan **Frank Vaganée** van het Brussels Jazz Orchestra componeerde de muziek. Bij de voorstelling hoort ook een kleine tentoonstelling met de originele tekeningen en ontwerpen van tekenaar Mattias De Leeuw. ■ MB

ZA · 29 MAA · 15.00
De steltenloper (+4j)

De Maan & Nat Gras

Wommel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

Hoofdstad van Vlaanderen in 2012 was hij bij ons gast. Hij exposeerde er zijn zwart-wit foto's van zijn thuisstad en vergaarde nieuw, detailrijk en vaak pittoresk beeldmateriaal uit de Kempenstad. ■ LUDO DOSOGNE

TOT 23 MAA
From Georgia. With love?

Kakha Kakhiani en Filip Berte

Brussel, De Markten,

www.deburen.eu

Kanaalpark

VILVOORDE De stad Vilvoorde met haar imago van verouderde, industriële door-gangsstad zal in de komende jaren een grondige metamorfose ondergaan. Met het ambitieuze project Watersite wordt de zone langs het Kanaal en de Zenne, de Schaarbeeklei en het stadscentrum volledig hertekend met aandacht voor werken, wonen, ontspanning, landschap en mobiliteit. Het Kanaalpark, gelegen op de oude industriële site Het Broek, is de eerste realisatie van dit grootse project. In deze parkomgeving is het fijn wandelen of fietsen op de pas aangelegde paden, langs de nieuwe kade en speeltuigen. Hier ligt ook het voormalige tuchthuis. Het werd volledig gerestaureerd met behoud van het historische karakter en herbergt publieke, semi-publieke en woonfuncties. Een roodbakstenen, gloednieuw appartementencomplex volgt de contouren van het tuchthuis en sluit naadloos aan bij dit historische gebouw. Aan de overzijde, langs het water, ligt een robuust gebouw dat zich volledig openstelt naar de waterkant. Met een gevel, opgebouwd als een terrassysteem, lijken de wooneenheden dieperliggende of uitspringende blokjes. De appartementen bieden zicht op het water en op het hoger gelegen binnenplein, jammer genoeg enkel toegankelijk voor de bewoners. Zo kan je, op een boog-scheut van de hoofdstad, temidden van drukke verbindingswegen genieten van ruimte, groen, water en rust. In Vilvoorde waait een frisse wind. Benieuwd welke dynamiek deze de komende jaren op gang brengt. ■ TDW

Leegzuigen als een vampier

THEA
TER

De bospaden naar het kasteel van Dracula worden alleen verlicht door bliksemflitsen. De sterren en de maan laten het afweten. Slechts af en toe fladdert een vleermuis de kwakkelende koets met nieuwkomers tegemoet. Een verontruste Bram Stoker draait zich kwaad om in zijn graf. **Lucas Vandervost** en **Freek Vielen** hebben zijn meesterwerk herleid tot fragmenten uit dagboeken, brieven, krantenknipsels, kookboeken en reisgidsen. Ook Stoker heeft zich ooit aan deze schurkenstreek bezondigd, maar hoeveel lezers heeft hij met zijn griezelroman niet op een leven na de dood voorbereid? In de huidige theaterversie

wordt de aandacht niet alleen toegespitst op de vampier, maar op het leegzuigen in het algemeen. Hoeveel werkgevers zuigen niet alle energie uit hun personeel? Gaan ze niet even listig tewerk als de onverzadigbare vampier? De personages springen kwistig om met bloed. Dat blijkt ook nodig om hun levenskracht op peil te houden. ■ LD

WO · 12 MAA · 20.30

Dracula

De Tijd

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Berekende oorlogsravage

EX
PO

Een eeuw na het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog wordt in Leuven nog steeds nagepraat over de gruweldaden van de bezetter in de Dijlestad.

Daarbij gaat het niet alleen over het onnoemelijke menselijke leed, maar ook over zijn brutale vernieling van het historische stadscentrum. Hoe kunst en cultuur in tijden van conflict, bij ons en in de hele wereld, het mikpunt worden van geweldenaars en vandalen doet Museum M uit de doeken op de gelegenheidstentoonstelling *Ravage*.

Verontwaardiging

Zo is de brand van de Leuvense universiteitsbibliotheek, toen nog in de Naamsestraat, nog lang niet verwerkt. Dat de bezetter het in zijn hoofd haalde om de kostbare verzameling manuscripten en andere onschatbare stukken in de vlammen te laten opgaan, wekte zelfs in Duitsland grote verontwaardiging op. Wat was de aanleiding? Welke motieven inspireerden de legeraanvoerders? Of was het gewoon de irrationele oorlogswaan? Nadien werd met forse materiële en financiële steun, vooral vanuit de Verenigde Staten, een nieuwe bibliotheek uit de grond gestampt op het Ladeuzeplein.

Symbolwaarde

'De universiteitsbibliotheek heeft een grote symbolwaarde', bevestigt cultuurhistorica Eline Van Assche van Museum M. 'Ook in andere oorlogs-

brandhaarden moeten bibliotheken, monumenten en culturele instellingen eraan geloven. Dat was al zo bij de Romeinen en dat is nog altijd zo, kijk maar naar de boeddhabeelden in Afghanistan. Een manuscript uit de 15e eeuw toont aan hoe de Bourgondische hertogen Luik straffen door heel bewust de stad in vlammen te laten opgaan. Niets nieuw onder zon.' Door vernielingen uit te vergroten, wordt bijvoorbeeld het vijandbeeld versterkt. Kunstwerken worden ook als oorlogsbuit geroofd. De nieuwe eigenaar kan er mee uitpakken in zijn propaganda.

Ravage palmt tien zalen in en behandelt vijf hoofdthema's. Het beschikbare documentatiemateriaal - waaronder ook vele filmpjes - is enorm, zodat je de opeenvolgende gebeurtenissen vanuit diverse invalshoeken kunt bekijken.

'Wanneer standbeelden van in diskrediet geraakte leiders worden neergehaald, verloopt dat doorgaans op dezelfde manier. Denk maar aan de reusachtige sculpturen van Lenin of Saddam Hoessein. De volks-massa wil zijn woede bekoelen op de stenen figuur. Wij onderzochten hoe de verschillende media eenzelfde feit in beeld brengen.'

Mythische vernielzucht

Mythische steden die ten ondergaan, zoals Sodom en Gommora, waren een dankbare inspi-

Meester blijven over het lichaam

DA
NS

Door jarenlange training bereikte **Vincent Glowinsky**, alias graffitiartiest **Bonom**, een topniveau. Zijn bewegingsarsenaal lijkt grenzeloos, maar hij is zich meer dan wie ook bewust van de menselijke beperkingen. Om zijn lichaamstaal te verbreden, schakelt hij fotograaf **Jean-François Roversi** in, die met videosimulaties uitpakt. Gebaren en houdingen kunnen worden uitvergroot, maar minstens zo indrukwekkend ogen hun versteningen. Met **Dymytry Szyura** en **Luke Jessop** borduurt hij voort op antieke Griekse mythen. Ze associëren zich met de meest monsterlijke verschijning van de Gor-

gonen, Medusa. Toen Perseus haar onthoofdde, bleven haar ogen hem vernietigend aankijken. De hedendaagse Meduses zijn schatplichtig aan de feministische beweging en aan de rebelse anarchistische vrouwen uit Rusland, die de Russische president duidelijk maken dat ze tot aan het eind van hun artistieke loopbaan meester blijven over hun lichaam. ■ LD

DO · 13 MAA · 20.30

Meduses

Vincent Glowinsky/ Bonom
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ratiebron voor schilders. Wanneer een kunstenaar, die de brand van Antwerpen weergeeft aan het tafereel het Paard van Troje toevoegt, geeft hij de toeschouwer controversiële denkstof.

Het pronkstuk van de expositie is een gigantisch wandtapijt van Floris Jaspers, dat de kunstenaar voor de Wereldtentoonstelling in New York ontwierp, en waarop de brandende Leuvense universiteitsbibliotheek is afgebeeld. Het tapijt werd vanuit Californië naar het Museum M overgevoerd en kan nu eindelijk in Europa worden bewonderd. ■ LUDO DOSOGNE

20 MAA TOT 1 SEP

Ravage

kunst en cultuur
in tijden van conflict
Leuven,
Museum M,
www.mleuven.be

Op zoek naar wat het is

THEA
TER

Dromen en verwachtingen toetsen aan de werkelijkheid. Acteurs **Jovial Mbenga** en **Nele Vereecken** maakten er het theaterstuk *Mon Noord* over. Mbenga is trots op zijn Congoles identiteit; toch verlangt hij ernaar om naar Europa af te reizen. Toen hij hier op volwassen leeftijd belandde, schrok hij van de kille, individualistische sfeer, een groot contrast met zijn geboorteland. Ondanks het materiële comfort lijken de meeste bewoners van het avondland verre van gelukkig. Alom werd hij hier ook geconfronteerd met vooroordelen. De voorstelling wil onze perceptie aanscherpen. Zelf weet de auteur niet of hij een Afrikaanse Europeaan of een Europese Afrikaan genoemd wil worden. Met zijn autobiografische aanpak wekt Mbenga vaak ontroering op. Hij vertelt over zijn voorvaders en de wisselende politieke regimes. Hij filosofeert over de niet aflatende werkkraft van zijn moeder, die er een eigen mening over de oorlogvoering in Afrika op nahoudt. Er wordt zowel in het Nederlands als in het Frans gespeeld. ■ LD

DO · 20 MAA · 19.30

Mon Noord

Jovial Mbenga

Brussel, deBuren, www.deburen.eu

Ook in Théâtre Molière, Matongé (Naamse Poort) op 2 april om 20 uur.

© LAMIA JOREIGE

agenda

PODIUM

THEATER

WO · 5 MAA · 20.30

Alles van Eva

SkaGeN

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA · 8 MAA · 20.30

De waterafsluiter

Muziektheater Transparant/ Dirk
Roofthoof

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 12 MAA · 20.30

Dracula

De Tijd

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 13 MAA · 20.30

Een trooster

Daan Hugaert

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

14 EN 15 MAA · 20.00

De vossenjacht

De Pieterman

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO · 20 MAA · 19.30

Mon Nord

Jovial Mbenga

Brussel, deBuren, www.deburen.eu

DO · 20 MAA · 20.00

Met voorbedachten rade

Lazarus

Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

VR · 21 MAA · 20.00

Michel Wuyts over zijn toeren

met The Ant Band en Bert Voordeckers
Sint-Pieters-Leeuw, De Merselborre,
02 371 22 62

ZA · 29 MAA · 20.30

De laatste der onverstandigen

De Roovers

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

KIDS

ZO · 2 MAA · 15.00

Koppie koppie (+3j)

Villanella/ Maria Clara Villa Lobos
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI · 4 MAA · 15.00

De nieuwe avonturen van Capelito (+3j)

familiefilm

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Repelsteel (6j)

Froefroe

WO · 5 MAA · 15.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO · 9 MAA · 15.00

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZA · 8 MAA · 19.00

Toink (+7j)

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZO · 9 MAA · 10.30

Stip & vlek (+3j)

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

In de wolken (1-3j)

Sprookjes enzo

ZO · 9 MAA · 11.00

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

ZO · 23 MAA · 15.00

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 9 MAA · 10.00

De superheld (+7j)

familiefilm

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

10 TOT 18 MAA · 10.00 EN 13.30

Sapperdepieter muisje

Vlinders & co

Sint-Pieters-Leeuw, De Merselborre,
02 371 22 62

ZO · 16 MAA · 15.00

Ahum (4-10j)

Circus Krak!

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZA · 22 MAA · 19.00

Linge sale (+7j)

Cie Rasoterra

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA · 22 MAA · 20.00

't Zit zo (+6j)

Barre Weldaad

Tervuren, GC Papeblok, 02 766 53 47

ZO · 23 MAA · 13.00

Pepernoot (3-12j)

muziek- en dansfestival

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO · 26 MAA · 20.30

De Passage (+12j)

Carré Curieux

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 28 MAA · 19.30

Monsters University (+5j)

Vlaamse versie

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZA · 29 MAA · 15.00

De steltenloper (+4j)

De Maan & Nat Gras

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Red (+4j)

Compagnie Maandacht

ZO · 23 MAA · 15.00

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

ZO · 30 MAA · 15.00

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZO · 30 MAA · 11.00

Straaljager (+2,5j)

Theater Picalili

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

ZO · 30 MAA · 15.00

Verschrikkelijke ikke 2 (+6j)

familiefilm

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

HUMOR

DO · 6 MAA · 20.30

De geknipte man

Steven Goegebeur

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Moedermonoloog

An Nelissen

VR · 7 MAA · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 14 MAA · 20.30

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DO · 13 MAA · 20.30

Zwerm

Henk Rijckaert

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 14 MAA · 20.30

Zijn derde show

Xander De Ryck

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DO · 20 MAA · 20.00

Maniak

Steven Mahieu

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Alles van Eva (5/03)

De nieuwe avonturen van Capelito (4/03)

Radio Modern (28/03)

ZA · 22 MAA · 20.00

Speeltijd

Piv Huvluy
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 6174

ZO · 23 MAA · 15.00

Mijn zuster hangt in de luster

Echt Antwaarps Teater
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 27 MAA · 20.00

Han solo bedankt!

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 27 MAA · 20.00

One Man Show

Beersman & Monserez
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

SENIOREN

MA · 31 MAA · 14.30

Gery's Big Band

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DANS

DO · 13 MAA · 20.30

Meduses

Vincent Glowinski/ Bonom
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 15 MAA · 20.30

Mush-room

Grace Ellen Barkey/ Needcompagny
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

LITERATUUR

DI · 4 MAA · 20.00

Schrijven om niets te zeggen

hommage aan Patricia de Martelaere
Brussel, Passa Porta

MU ZIEK

ZA · 1 MAA · 20.30

Lankmoed

Stilt
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA · 1 MAA · 20.30

I Muvrini

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA · 1 MAA · 20.30

Flip Kowlier

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Kleinkunsteneiland

Lucas Van den Eynde,
Barbara Dex e.a.
DO · 6 MAA · 20.30
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43
VR · 21 MAA · 20.30
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

VR · 14 MAA · 20.30

Lief en leed

Micheline Van Hautem
& Zjef Vanuytsel
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

ZA · 15 MAA · 20.30

Bijna volwassen

Raymond van het Groenewoud
Tervuren, pachthof Stroykens,
02 766 53 47

ZA · 15 MAA · 20.30

Het blauwe plaatje

Geert Hunaerts
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 19 MAA · 20.30

Club Flamingo

La Guardia Flamenca
Vilvoorde, CC Bolwerk, 02 255 46 90

WO · 19 MAA · 20.30

Dez Mona

Grimbergen, Fenikshof, 02 263 03 43

DO · 20 MAA · 20.30

Zsa Zsa Zsu

Hoeilaart, cafetaria Felix Sohie,
02 657 05 04

ZO · 23 MAA · 11.00

La création du monde

Aurelia en Serigne C. M. Gueye
Ossel, Sint-Jan-De-Doperkerk,
02 460 73 24

DO · 27 MAA · 14.00

Jo Lemaire

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 27 MAA · 20.00

Frank Boeijen

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

VR · 28 MAA · 20.00

Radio Modern

Humbeek, Eldorado, 02 263 03 43

Pauline & Paulette

Judas Theaterproducties
VR · 28 MAA · 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO · 30 MAA · 14.00

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 28 MAA · 20.30

Will Tura

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 29 MAA · 20.00

Hannelore Bedert in trio

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZA · 29 MAA · 20.30

Apengebloed & Engelenzang

Pieter Embrechts
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 29 MAA · 20.30

Cuca Roseta

fado
Grimbergen, kerk Beigem,
02 263 03 43

ZA · 29 MAA · 20.30

Mechels kamerorkest & gitaarduo Flamas

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

KLASSIEK

ZO · 9 MAA · 11.00

Trio Incomplet

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

VR · 14 MAA · 20.30

Noord-Europa

Kamerfilharmonie Vlaanderen
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

14 EN 15 MAA · 20.00 EN 15.00

Orfeo van Monteverdi

Akademie voor muzische kunsten
Meise
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DO · 20 MAA · 20.30

Saxophonic Exploration

Anemos saxofoonkwartet
Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

VR · 28 MAA · 20.30

Philippe Raskin & friends

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

Will Tura (28/03)

Saxophonic Exploration (20/03)

Mandela: long walk to freedom (4/03)

ZO · 30 MAA · 11.00

De lof der lichtheid (deel 3)

met o.a. Piet Van Bockstal
Vilvoorde, stadhuis,
02 255 46 90

ZO · 30 MAA · 11.00

Buitenland

Roel en Veerle Dieltiens
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

JAZZ

ZO · 23 MAA · 11.00

Het mooiste van Chet Baker

met o.a. Marc Van den Hoof
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZA · 29 MAA · 20.30

Hallucinations

Yves Peeters Group
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

FI LM

ZO · 2 MAA · 20.00

The Hobbit: the Desolation of Smaug (3D)

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA · 3 MAA · 20.30

Fruitvale station

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 4 MAA · 20.30

Mandela: long walk to freedom

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

De behandeling

DI · 4 MAA · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 9 MAA · 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 17 MAA · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO · 19 MAA · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO · 5 MAA · 15.00

Planes

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO · 5 MAA · 20.30

The Counselor

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

MA · 10 MAA · 20.30

What Maisie knew

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI · 11 MAA · 20.30

Suzanne

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Nymphomaniac I & II

DI · 11 MAA · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO · 16 MAA · 17.30 EN 20.30

Grimbergen, C Strombeek,
02 263 03 43

The Selfish Giant

ZO · 16 MAA · 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 25 MAA · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 25 MAA · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,

02 466 20 30

DI · 18 MAA · 20.30

Philomena

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 20 MAA · 15.00 EN 20.00

Het vonnis

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO · 23 MAA · 20.00

Gravity (3D)

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

WO · 26 MAA · 20.30

The 5th Estate

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 27 MAA · 18.00

Annie M.G. Schmidt

documentaire
Brussel, Muntpunt, www.deburen.eu

The Wolf of Wall Street

ZO · 30 MAA · 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA · 31 MAA · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA · 31 MAA · 20.30

12 years a slave

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

EX PO

TOT 2 MAA

Renato Nicolodi

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

TOT 3 MAA

Lucas Weygaeghe – Arnica

fotografiecircuit
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

TOT 9 MAA

Michel Seuphor

Drogenbos, FelixArt museum,
www.felixart.org

12 TOT 27 MAA

Jean-Marie Piron

fotografie
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

20 MAA TOT 1 SEP

Ravage

kunst en cultuur in tijden van conflict
Leuven, Museum M, www.mleuven.be

22 MAA TOT 19 APR

Focus op schilderkunst

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

TOT 23 MAA

Veerle Eyckermans

Vlaamse acteurs in hun loge
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

TOT 23 MAA

From Georgia. With love?

Kakha Kakhiani en Filip Berte
Brussel, De Markten,
www.deburen.eu

27 MAA TOT 27 APR

Geert De Mesmaeker

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

TOT 31 MAA

Troet Demey – aquarellen

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

Nymphomaniac (11 en 16/03)

Annie M.G. Schmidt (27/03)

12 years a slave (31/03)

TOT 24 APR
Gezien op de radio

Brussel, Tour & Taxis,
www.exporadio.be

TOT 3 AUG
As sweet as it gets

Michaël Borremans
Brussel, Bozar,
www.bozar.be

MA · 3 MAA · 15.00
Toscane en Umbrië

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 11 MAA · 19.00
Meertalige superdiversiteit

met o.a. Eric Corijn,
Rudi Janssens, Bleri Lleshi
Brussel, deBuren,
www.deburen.eu

DI · 11 MAA · 19.00
Maak kennis met een tablet

Wemmel,
GC de Zandloper,
02 460 73 24

WO · 12 MAA · 20.30
Ladakh

Guido Boeken
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO · 13 MAA · 20.30
Miekes mysterieuze lichaam

Mieke Mievis
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

Dirk doet Darwin

Dirk Draulans
DO · 13 MAA · 20.00
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31
WO · 19 MAA · 20.00
Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DO · 15 MAA · 19.00

Leer werken met Android

Wemmel,
GC de Zandloper,
02 460 73 24

MA · 17 MAA · 20.30

Blijf bij mij

Rika Ponnet
Dilbeek, Academie,
02 466 20 30

WO · 19 MAA · 19.30

Kirigami

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

DO · 20 MAA · 19.30

Low-impactman geeft tips om ecologische voetafdruk te reduceren

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

DI · 25 MAA · 14.00

Parfum, een passie

Lieven Debrauwer
Dilbeek, kasteel La Motte,
02 466 20 30

DI · 25 MAA · 20.30

Anekdotisch Italië

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

ZO · 2 MAA · 14.00
Landelijk Epegem

Meise, Sint-Martinuskerk,
02 269 49 22

ZO · 9 MAA · 14.00
Een greep uit de geschiedenis van het Zoniënwoud

Hoeilaart, Bosmuseum,
www.ngz.be

DO · 13 MAA · 14.00
Flossendellewandeling

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
www.ngz.be

WO · 26 MAA · 14.00
Streekwandeling

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
www.toerisemdijleland.be

DO · 27 MAA · 14.00
Zoniënwoud

Hoeilaart,
Jan van Ruusbroecpark,
www.ngz.be

3 TOT 7 MAA
Vrijtijdsfestival SPOCJE

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

14 TOT 16 MAA
St. Patrick's Festival op Vlaamse wijze

met o.a. Sons of Navarone,
Carmel Dempsey Band
Kraainem,
GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

15 TOT 30 MAA
Jeugdboekenweek: gevaar

Verschillende locaties,
www.jeugdboekenweek.be

MA · 10 MAA · 14.30
De Bonski's kennen hun wereld

Lennaert & de Bonski's
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO · 23 MAA · 10.00
Tweedehands boekenbeurs Gezinsbond

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

Michel Seuphor (tot 9/03)

St. Patrick's Festival op Vlaamse wijze (14 tot 16/03)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
Uitdatabank.be

Homage aan Patricia De Martelaere

Vijf jaar na het overlijden van schrijfster en filosofe Patricia De Martelaere organiseert het literatuurhuis Passa Porta een hommage. Bevriende kunstenaars, onder wie Anne Teresa De Keersmaeker en auteur Koen Peeters, schreven De Martelaere een brief. Actrice Maaïke Neuville leest fragmenten voor uit haar werk.

TEKST Tina Deneyer ■ FOTO Rob Stevens

Patricia De Martelaere overleed in 2009 op 51-jarige leeftijd aan een hersentumor. De Martelaere doceerde Wijsbegeerte aan de universiteiten van Leuven en Brussel. Naast haar wetenschappelijke activiteiten oogstte ze ook veel lof als auteur van romans en essays. Op veertienjarige leeftijd verscheen het jeugdboek *Koning der wildernis*. Als volwassene debuteerde ze met de roman *Nachtboek van een slapeloze*, dat haar meteen de Debuutprijs opleverde. Haar laatste roman *Het onverwachte antwoord* verscheen in 2004 en werd genomineerd voor de Libris Literatuur Prijs, de AKO-literatuurprijs en De Gouden Uil. De Martelaere won met die roman de

Gouden Uil Publieksprijs. Ze wordt beschouwd als een van de meest briljante essayisten van het Nederlandse taalgebied, maar de schrijfster en filosofe zelf schuwde de publiciteit en wilde vooral dat haar werk voor zichzelf zou spreken. 'Die gedachte willen we in ere houden tijdens de hommage', vertelt Ilke Froyen van Passa Porta. 'De focus zal in de eerste plaats liggen op haar prachtige oeuvre en op de onuitwisbare indruk die ze heeft nagelaten op de mensen die haar kenden.'

Direct en haarscherp

'Wat de schrijver eigenlijk zou willen is zwijgen, maar dan in woorden.' (Uit: *Het verlangen naar ontroostbaarheid*)

Zowel in haar romans als in haar essays valt haar haarscherpe blik op. De Martelaere had een heel aparte manier van kijken naar de wereld en wist dat op een heel toegankelijke manier te formuleren. Precies dat maakte haar uniek, meent Froyen. 'Ze was niet iemand die rond de pot draaide. Haar stijl was heel direct en eerlijk, net zoals ze was als mens', vertelt beeldend kunstenaar Valérie Mannaerts, een vriendin van De Martelaere. Mannaerts maakte naar aanleiding van de hommage een boek. 'Het is een fotoboek geworden met foto's van haar en van dingen die met haar te maken hebben. Zo'n boek maken is iets dat ik al lang wilde doen. Het is mijn hommage aan Patricia.'

Heel persoonlijk

De Martelaere werd en wordt geroemd door heel wat collega-auteurs en kunstenaars. Een aantal van hen, die haar persoonlijk hebben gekend, nemen deel aan de hommage. 'Schrijver en dramaturg Peter Van Kraaij, choreografe Anne Teresa De Keersmaeker en auteur Koen Peeters schreven een brief aan De Martelaere en zullen die tijdens de hommage voorlezen. Actrice Maaïke Neuville maakte een selectie van prachtige fragmenten uit haar veelzijdige oeuvre. 'Het moet een intieme avond worden in het teken van een bijzondere vrouw en een unieke schrijfster', besluit Froyen.

'Eind 2008 werd gezegd dat Patricia erg ziek was. Hersentumor, een levensverwachting van zes of vier maand werd genoemd. Ik schreef haar een briefje en schetste daarin een portret van haar. Ik weet al niet meer wat ik juist schreef, maar ze stuurde me een wenskaartje terug met daarop een dwaze Kerstman in de file. Daarop: 'Koen, deze lichtelijk onnozele kaart om je vrolijke feesten te wensen. Ik vond je brief zo mooi dat ik haast zou wensen mijzelf te ontmoeten, zo bijzonder lijk ik in jouw beschrijving. Hopelijk tot volgend jaar, Patricia.' (Fragment uit de brief van auteur Koen Peeters)

DI - 4 MAA - 20.00

Schrijven om niets te zeggen

hommage aan Patricia de Martelaere
Brussel, Passa Porta, www.passaporta.be

Jazz Hoeilaart verhuist naar Leuven

Jazz Hoeilaart, de jaarlijkse wedstrijd voor jonge jazzformaties uit de hele wereld, verhuist in 2015 van het gemeenschapscentrum de Bosuil in Jezus-Eik naar Leuven. De wedstrijd verhuist meteen ook op de kalender, van september naar maart. In 2014 zal er geen Jazz Hoeilaart plaatsvinden.

TEKST Willy Fluyt ■ FOTO Filip Claessens

Hiermee verliest de Druivenstreek een monument, maar de verhuizing is noodzakelijk om de wedstrijd een overlevingskans te bieden. Een wedstrijd met een geschiedenis, want in 1979 kwam jazzliefhebber Albert Michiels uit Hoeilaart op het idee om een internationale wedstrijd voor jonge jazzmuzikanten te organiseren. Hij koos daarvoor het mooie kader van het Hoeilaartse Druivenfestival. De wedstrijd in open lucht, werd een jaarlijks wekerend onderdeel van het Hoeilaartse festivalprogramma. Door het toenemende succes en de wisselvalligheid van het weer, moesten Michiels en de andere vrijwilligers op zoek naar een nieuwe accommodatie. Die vonden ze in 1986 in gemeenschapscentrum de Bosuil. Ook daar bleef de wedstrijd verder groeien. Michiels beseftte dat hij de organisatie uit handen moest geven om te kunnen overleven. In 2000 vond hij in vzw Muziekmozaïek een geschikte overnemer en kon de wedstrijd op de steun van vzw 'de Rand' blijven rekenen.

Nieuw start

Na dertien jaar bleek het groeipotentieel van Jazz Hoeilaart zijn limiet te hebben bereikt. Doordat Jazz Hoeilaart nu wordt ondergebracht in het festival Leuven Jazz kan het verder blijven bestaan. 'We zijn ervan overtuigd dat de nationale en internationale uitstraling van de wedstrijd door een verhuizing naar een stedelijke context aanzienlijk zal vergroten en dat er een nieuw en breder publiek zal worden aangetrokken. In Leuven, waar het Lemmensinstituut een stevige jazzafdeling heeft en waar we met Muziekmozaïek een eigen jazzacademie hebben,

komt het verhaal van nationale en internationale jonge jazzmuzikanten beter tot zijn recht. We willen er aansluiting vinden bij een netwerk van artistieke en kunsteducatieve organisaties die de internationale wedstrijd mee kunnen versterken. Met uitwisselingen, jams, masterclasses, workshops en zo meer, krijgen we meer mogelijkheden. Tegelijkertijd werken we een tweede barrière weg, die van de datum. Eind september viel Jazz Hoeilaart tussen twee stoelen: te laat voor het zomerseizoen te vroeg voor het winterprogramma. Eind maart is perfect, ook om concerten voor de laureatentour te boeken. Belangrijk is dat het festival een zelfstandig onderdeel van Leuven Jazz kan blijven. Op die manier kunnen we verzekeren dat de essentie, de wedstrijd, bewaard blijft. Op termijn denken wij dat het internationaal concours aan een nieuw leven kan beginnen. In de Druivenstreek blijven we ondertussen jazzactiviteiten organiseren en steunen. Dat doen we onder meer met Jazz met Pit', zeg-

gen Filip Vermeert, directeur van Muziekmozaïek en Eddy Frans, algemeen directeur van vzw 'de Rand'.

Spijtig

Mia Michiels, dochter van stichter Albert, vindt het jammer dat Jazz Hoeilaart uit de regio verdwijnt. 'Hier is een groepje vrienden ontstaan van mensen die nauw bij de organisatie betrokken waren, van gastgezinnen waar de muzikanten konden overnachten en van andere mensen die elkaar regelmatig op jazzactiviteiten in de Druivenstreek terugzagen. Dat zal wegvallen, maar de afstand naar Leuven valt nog mee.'

Centrumverantwoordelijke Geoffrey Heyrbaut van de Bosuil betreurt het vertrek van Jazz Hoeilaart, maar is ervan overtuigd dat het levenswerk van Albert Michiels in Leuven nieuwe kansen kan krijgen. De verhuizing biedt volgens hem een perspectief om in de Druivenstreek met een nieuw jazzproject van start te gaan.

DE Jazz Hoeilaart ziet nach Leuven um

Jazz Hoeilaart, der jährlich ausgetragene Wettbewerb für junge Jazzformationen aus der ganzen Welt, zieht 2015 vom Gemeinschaftszentrum de Bosuil in Jezus-Eik nach Leuven um. Der Wettbewerb zieht dann auch auf dem Kalender um, und zwar vom September in den März. 2014 wird kein Jazz Hoeilaart stattfinden. Hiermit verliert die Druivenstreek ein Monument, doch der Um-

zug ist erforderlich, um dem Wettbewerb eine Überlebenschance zu bieten. 'Wir sind davon überzeugt, dass die nationale und internationale Ausstrahlung des Wettbewerbs durch einen Umzug in ein städtisches Umfeld erheblich zunehmen wird und dass dort ein neues und breiteres Publikum angelockt werden wird', sagt Filip Verneert vom Veranstalter Muziekmozaïek.

Waar de hazen **dansen**

Het Zoniënwoud blijft een schitterend wandelgebied, zoveel is duidelijk. Dat er nog veel onbekende hoekjes te vinden zijn, ondervind je ongetwijfeld als je de Hazendalwandeling doet.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Ze is slechts 3,5 km, maar onderweg krijg je een erg mooi deel van het reuzenwoud te zien. Elk seizoen heeft daar zijn charmes, dus ga gerust een paar keer terug om alle facetten te ontdekken. Je vertrekt aan het station van Groenendaal dat in volle verandering is en een toegangspoort tot het Zoniënwoud moet worden. Het contrast tussen de originele stationsgebouwen en de nieuwbouw vind ik niet geslaagd, maar misschien denk jij daar anders over. Rechtover het station begin je eraan door de Karrenbergweg in te slaan. Van dan af volg je de houten palen met schuine kop in rode kleur. Jonge en oude beuken staan samen in het gelid, maar de wandeling heeft veel meer te bieden dan deze voor het Zoniënwoud dominante boomsoort.

De kruidachtige vegetatie begint zich nu stilaan te roeren. Als het weer wat meezit, zie je de bladeren van look-zonder-look en stinkende gouwe of wrattenkruid de kop opsteken. Ook de valse salieresten van vorig jaar zijn nog te zien, maar als je goed kijkt, zijn de eerste frisse blaadjes al aanwezig in het groeihart. De wilde kamperfoelie, daslook en trosvlier zijn goed herkenbaar. Inderdaad, het gaat wel degelijk om de wat minder algemene en enigszins giftige trosvlier, en niet de gewone vlier die bij ons zeer algemeen is.

Ontginning

Al snel kom je in het dal waar de zeven koningsvijvers langgerekt en bochtig in het midden van het bos liggen. Ze dateren uit 1894, toen koning Leopold II ze persoonlijk liet aanleggen om het bos te verfraaien. Het bronwater van de Ijse zorgt ervoor dat deze waterpartijen nooit droogvallen. Nu zijn het mooie natuurplekjes waar plant en dier zich perfect thuis voelen. De fuut broedt op het eiland in één van de vijvers, de ijsvogel doet dat ook, maar dan in één van de verticale oeverwanden.

Het parkoers brengt je naar een dennenbestand dat hogerop werd aangeplant op

arme en droge zandgrond. Na de Blokveldegatweg loop je over een geaccidenteerd terrein met merkwaardige putten. Dat zijn de stille getuigen van de ijzerertswinning die hier ooit een populaire ambachtelijke bezigheid was. Volgens sommige bronnen zou die ontginning dateren uit de Karolingische periode tussen de 8e en 10e eeuw. Vast staat dat in de 19e eeuw veel aandacht werd besteed aan deze bodemontginning.

Voeten in het water

Laag in de vallei zie je onder meer zwarte els, es en gewone esdoorn die het moeten hebben van de natte bodems. Vandaar dat je ze beneden in de vallei vindt, met de voeten zowat in het water. Daar in de buurt groeit onder meer het goudveil, dat met zijn gouden topblaadjes en dito bloempjes een bijzondere beekbegeleidende soort is. In het vijverwater vind je dan weer grote oppervlakten begroeid met gele plomp, de tweelingbroer van de waterlelie, maar dan met gele bloemen die pas later op het jaar tevoorschijn komen.

Nu kan je genieten van de prille voorjaarsbloeiers die soms massaal bloeien. Het gaat over bosanemonen, speenkruid, pinkster-

© IMA, HOEVELED

Stoelendans

bloem en look-zonder-look. Op de bloemen van beide laatstgenoemde planten vliegt vanaf half april het oranjetipje, één van onze mooiste witjes-vlinders. Op enkele plekken groeit nog de boshyacint, maar die bloeit pas eind april; dat is dus nog even wachten.

Lange geschiedenis

In maart kun je de hommelmkoninginnen zien uitzwermen, op zoek naar een geschikte plek om een kolonie te stichten. De plompe dames dragen een grote verantwoordelijkheid want zij zijn de hoop op overleving van hun soort. Vorige herfst zijn alle andere hommels uit het toenmalige nest gestorven en de overwinterende koningin gaat nu op zoek naar een nieuwe woonplaats. Veel kans dat ze dat doet in een oud muizenest of een versleten mollandang of in een holte onder een of andere boomwortel.

De regio is al meer dan tweeduizend vijfhonderd jaar bewoond. Oude menselijke gebruiksvoorwerpen uit die periode, zoals speerpunten en lemmets van messen zijn hier ontdekt. Je kunt de toenmalige mensen geen ongelijk geven, want zeg nu zelf, het moet hier in die tijd ongetwijfeld nog veel mooier geweest zijn dan vandaag.

De tafel stond altijd mooi centraal opgesteld. Telkens met één stoel minder dan het aantal personen die er rond stonden. Wanneer de muziek startte, liepen de deelnemers in korte draf en klokgewijs rond de tafel. Stopte de muziek, dan moest je bliksemsnel een stoel zien te veroveren. Diegene die geen stoel bemachtigde, viel af. Diegene die als laatste overbleef, won en mocht een wens doen of een voorstel voor een maatschappelijke of politieke verandering van ons bestel, want ja, al spelend wilden we de wereld verbeteren. Onze griffier noteerde nauwgezet elk voorstel in ons Grote Stoelendansboek Ter Verbetering van de Wereld, later bekend geworden onder de afkorting GSTVW, waardoor we nu in deze moderne tijden nog een goed zicht hebben op wat er zich toen precies afspeelde. Bij de recente opkuis van mijn zolder vond ik het terug onder een dikke laag stof. Ik begon te lezen...

(...) Op een gegeven moment haalde de genaamde G. zijn betere voetenwerk boven en won hij de stoelendans op een liedje van Meatloaf. Oei, nu moet ik de wereld verbeteren, flitste door zijn hoofd. 'Ahum, mensen allemaal. Ik hoor dat er geld te weinig is in ons rijke België', oerde hij. 'Te weinig voor kinderopvang, te weinig voor het bouwen van scholen, te weinig om de werklozen werk te geven, te weinig om huizen te bouwen, te weinig om voldoende ziekenhuispersoneel te betalen, te weinig voor de Vlaamse Rand (de wat?), te weinig om daklozen op te vangen, te weinig om deftig openbaar vervoer uit te bouwen, te weinig om vreemdelingen op te vangen, te weinig voor ziekenhuizen, rusthuizen en lusthuizen, te weinig voor het

onderhoud onzer wegen, te weinig voor politie, brandweer en wat al meer. Te weinig voor dit, te weinig voor dat. Te weinig, te weinig, te weinig.' En G. liet een diepe stilte vallen om de dramatiek van het moment te benadrukken. Hhmmm, misschien toch talent voor theater? Of de politiek? Een moderne gladiator in de arena van de democratie, klaar om de wilde, vijandelijke tijgers te overwinnen met een list, want sterk is hij niet. (Hier overdreef de griffier).

'Ahum, mensen allemaal. Ik hoor dat er geld te veel is in ons rijke België. Het zit bij een klein aantal mensen. Een voetballer verdient 250.000 euro per week. Per week. Een bankier tussen de 1.000.000 en de 450.000 euro per jaar. Per jaar. Een baas van een telecombedrijf 800.000 euro. Een bestuurder van een bank 88.000 euro. Als we van al deze lonen een nulletje afpitsen, kunnen we ons land vol leggen met autosnelwegen, ziekenhuizen, opvangcentra, scholen, crèches, openbaar vervoer, politie, rusthuizen. (Gemor in de zaal). Ja, sssttt, ik weet het, dit is een simpel voorstel. Vandaar dat er nog nooit iemand is opgekomen waarschijnlijk. (Gelach). Politiek is een kwestie van keuzes maken, hoorde ik al eens. Ziehier mijn keuze. Simpel en solide.' (Gejuich in de zaal). En G. liet een fles champagne knallen en legde nog wat pensen op de barbecue, want de winnaar moest altijd trakteren. (...)

Tussen het stof van mijn zolder kijk ik op van het Grote Stoelendansboek Ter Verbetering van de Wereld en denk meewarig: moderne gladiator met een slechte list.

TEKST Geert Selleslach

Samen voor

Denemarken. Een klein land met een klein aantal inwoners, maar ook het grote voorbeeld op het vlak van leefbare steden. Hoe slaagt Kopenhagen er telkens weer in om bekroond te worden tot de meest leefbare stad ter wereld? Wij zochten het uit in het Deens Cultureel Instituut in Brussel.

TEKST Nathalie Dirix ■ FOTO Filip Claessens

Kopenhagen, de Deense hoofdstad, staat al vele jaren symbool voor een stad waar het goed leven is. Dat steeds meer steden Kopenhagen als voorbeeld nemen, is niet toevallig. Het is het resultaat van een sterke visie over stadsontwikkeling. 'De voorbije jaren is er werk gemaakt van zachte mobiliteit. Met als resultaat dat vandaag meer dan 40% van de Kopenhagenaars zich met de fiets verplaatst. Dit zorgt voor een milieuvriendelijke stadsomgeving en het geeft de stad een menselijk gelaat. Belangrijk is dat je de fietsers verwent. Veilige, nette en aantrekkelijke fietspaden zijn de investering waard. Ze maken dat de fietsers de fiets trouw blijven en anderen aanzetten om de auto opzij te zetten. Als Deens cultuurhuis willen we dit soort inzichten met andere landen delen. Daarom organiseren we lezingen en studiereizen over thema's zoals stedelijke ontwikkeling en archi-

natuurlijk

Vogeltrek

Maart is de maand waarin de vogels terugkeren uit hun warme verblijfplaatsen in het zuiden om hun noordelijke broedgebieden weer in te nemen. In deze periode trekken alles samen ettelijke miljoenen vogels over Vlaanderen. Als je denkt dat grootstad Brussel of de Rand gemeden worden, heb je het goed mis.

Er zijn vogelsoorten die overdag vliegen zoals de buizerd, maar er zijn er die 's nachts op de vleugels gaan zoals de houtsnip. Ze

oriënteren zich onder meer op het aardmagnetisme, op de zon en de sterren en waarschijnlijk spelen nog enkele andere, onbekende factoren een rol. In ieder geval slagen de meeste exemplaren erin feilloos hun oorspronkelijk leefgebied terug te vinden. Daarbij zijn er soorten die zo goed als uitsluitend over land trekken zoals de meeste zangvogels. Veel watervogels trekken dan weer over zeeën en oceanen. Allemaal leggen ze grote of kleinere afstanden af, afhankelijk van waar ze overzomeren en waar hun broedgebieden liggen.

Voor gedeeltelijke trekvogels, zoals de spreeuw, blijven de trekafstanden beperkt tot

hooguit enkele honderden kilometers. De tiftjaf legt al makkelijk een duizendtal kilometers af, en roofvogels, ooievaars of sternenvoerbruggen moeiteloos ettelijke duizenden kilometers. De meeste soorten trekken pas als het redelijk mooi weer is. Niet te koud, geen neerslag, niet te veel wind, dat zijn omstandigheden waar ze zich in kunnen vinden. Als de minder goede omstandigheden wat te lang aanhouden, zullen ze de tocht toch aanvatten. Dat kost echter extra inspanningen waardoor minder vogels op hun bestemming zullen aankomen.

Bij wekenlange harde wind slaan ze wel eens uit koers en belanden dan honderden tot dui-

meer en beter

teatuur, zodat Kopenhagen beleidsmakers kan inspireren voor gezondere, meer leefbare en dynamische steden', zegt Klaus Bondam, directeur van het Deens Cultureel Instituut en voormalig fietsend burgemeester van Kopenhagen.

Bruggen bouwen

Het Deens Cultureel Instituut biedt cursussen aan in het Deens, Noors, Zweeds en IJslands. Een team van vijf lesgevers begeleidt ongeveer 120 studenten in het ontdekken en beheersen van Scandinavische talen. 'We zien een stijging van het aantal studenten. De redenen waarom ze zich inschrijven zijn heel gevarieerd. Vaak gaat het om iemand die verliefd wordt op iemand uit een Scandinavisch land, maar we krijgen ook te maken met jonge mensen met Scandinavische roots die in Brussel opgroeien. Of met grootouders die met hun kleinkinderen een mondje Deens of Zweeds willen praten.' Dat de Scandinavische talen in trek zijn, heeft ongetwijfeld ook te maken met het succes van Deense televisieseries zoals *Borgen* en Zweedse succesverhalen zoals *Ikea*. Je kunt er niet naast kijken dat de aantrekkingskracht van de Noord-Europese culturen de voorbije jaren toegenomen is. 'Dat onze taal, cultuur en manier van leven mensen aanspreekt, zet ons aan om via taal en cultuur nog meer bruggen te bouwen tussen Denemarken en België. Ik denk hierbij aan projecten waar Deense en Belgische kunstenaars samenwerken. Dit soort culturele kruisbestuiving willen we in de toekomst voortzetten. Een mooi voorbeeld van zo'n culturele samenwerking was het gezamenlijk

optreden van Crazy Alliance, een hiphopgroep uit Charleroi, en Uppercut Dance, een hiphopband uit Denemarken.'

Venster op de wereld

Duurzaamheid en Denemarken zijn twee begrippen die hand in hand gaan. Denk maar aan de Deense visie over stedelijke ontwikkeling, maar ook aan hun consequente benadering van duurzame voeding die aantoonbaar hoe veel aandacht ze aan een milieuvriendelijke toekomst besteden. Zo is er de richtlijn dat 90% van het voedsel dat in openbare instellingen opgediend wordt van biologische oorsprong moet zijn. 'Duurzaamheid vinden wij inderdaad belangrijk. In het verleden hebben wij door oorlogen grote stukken land moeten opgeven. Dat verlies heeft ons vrij vroeg bewust gemaakt van schaarste en het belang om ons Deens grondgebied te conserveren om het in een goede staat aan de volgende generaties te

kunnen doorgeven. We willen ook duurzame relaties met andere landen en culturen opbouwen. Door te ontdekken wat er zich in andere landen afspeelt, kan onze blik alleen maar verruimen. Wij zien onze culturele instituten dan ook als een venster op de wereld voor onze Deense bevolking. Neem nu de samenwerking tussen de Deense en Belgische architecten Bjarke Ingels en Julien De Smedt. Samen ontwierpen ze de plannen voor een project waarbij de haven van Kopenhagen omgetoverd werd in een aangename badplaats. Vandaag kunnen de Kopenhagenaars in de vroegere haven van allerlei wateractiviteiten genieten. Ze kunnen er zelfs zwemmen. Een idee die op het eerste zicht onmogelijk lijkt maar door het samenbrengen van mensen met ideeën mogelijk wordt. Op dit soort co-creaties willen we verder inzetten. Samen voor meer en beter; dat is niet alleen een Europese gedachte, het is ook onze drijfveer als culturele instelling.'

EN Cooperation to achieve more and better results

The Danish Cultural Institute provides Danish, Norwegian, Swedish and Icelandic language courses. A team of five instructors is available to help roughly 120 students discover and master the different Scandinavian languages. 'The student intake is on the increase and people are enrolling for a whole variety of reasons', says Klaus Bondam, the head of the Danish Cultural Institute, who also used to be the Mayor of Copenhagen. There has been an undeniable

surge in interest for Nordic cultures in recent years. 'The appeal our language, culture and way of life has for people is encouraging us to build even more linguistic and cultural bridges between Denmark and Belgium. Examples are the cooperation between Danish and Belgian artists and the partnership between the Danish and Belgian architects Bjarke Ingels and Julien De Smedt, who are transforming the Port of Copenhagen into a pleasant seaside resort.'

zenden kilometers uit de goede richting. Dat is het moment waarop echte vogelkijkers, ook wel *vogelaars* of *twitchers* genoemd, ietwat rood aanlopen want dan is er kans op de waarneming van zeldzame soorten. Via een echte *vogellijn* brengen ze elkaar op de hoogte en dan is het verzamelen geblazen op de plek waar de speciale gast vertoeft. Dat is geen specifiek Vlaams of Belgisch fenomeen, het gebeurt zowat overal ter wereld.

Vlaanderen ligt op een treklijn van Noord-Europa naar Zuid-Afrika, zoals je tevens treklijnen hebt van Noord- naar Zuid-Amerika en van het noorden van Azië naar Australië.

In principe blijven deze treklijnen strikt van elkaar gescheiden tenzij specifieke weersomstandigheden er anders over beslissen en er wel eens een beestje uit koers slaat. Dan worden de twitchers nog roder, want dat is een uitzonderlijke belevenis.

Wie weet landt er wel eens zo'n speciaal geval in je tuin? Binnen de kortste keren zal hij het gezelschap krijgen van speciale, rood aangelopen mensen met grote verrekijkers en immense fototoestellen. Maar weet je? Steek gewoon zelf eens je neus in de lucht. Wie weet wat je allemaal waarneemt?

TEKST Herman Dierickx

1 | Op café in het verleden

Bier bij de barbier

In een bocht van de Edingsesteenweg tussen Asse en Ternat, in het gehucht Koudertaveerne, ligt rechts het baantje naar Asbeek, links het stokoude Café Sedan, dat vroeger ook een kapsalon was. De barbier is er niet meer, het bier nog wel.

TEKST Michaël Bellon ■ FOTO Filip Claessens

Om te beginnen al meteen een waarschuwing. De openingsuren van Café Sedan zijn zeer variabel. Op haar tachtigste heeft waardin Elza Boelpaep het recht verworven om compleet haar zin te doen. Bovendien heeft ze last van artrose, waardoor ze niet meer zo goed te been is.

'Als ik goesting heb, doe ik de deur open, als ik geen goesting heb, doe ik ze dicht', zegt Boelpaep ferm. 's Avonds ben ik tegenwoordig vroeg toe. Ze hebben hier drie keer ingebroken en dan begin je schrik te krijgen. Toen we nog

met twee waren, konden we elkaar afwisselen achter de toog. Als er nu een klant is, moet ik er zelf blijven en dat kan niet altijd.'

Eventjes beroemd

Op zaterdag en zondag heb je wellicht het meeste kans om een pint of een koffie te krijgen. Haar man zaliger, Marcel Couck, zal je niet meer aantreffen in Café Sedan. Couck werd in 1928 geboren in het huis naast het café, net zoals zijn moeder dat 26 jaar eerder had gedaan. Zijn vader was cafébaas en hijzelf leerde in Brussel de stiel van kapper. In 1946 installeerde hij zijn kappersstoel in een kamer naast het café. Vroeger gebeurde het wel vaker dat wie een pint kwam drinken ook zijn haar liet doen. In 1965 nam Marcel het café van zijn vader definitief over, tot aan zijn dood in 2008 bleef ook de kappersstoel in gebruik. In de jaren 1990 werd Café Sedan even wereldberoemd in België toen Paul Jambers er tijdens een VTM-reportage zijn baard liet bijknippen. Boven de ingangdeur van het café staat trouwens nog steeds *Haarkapper* naast de reclames voor Palm en Bock Pils. Als de deur rechts van de toog openstaat, kan je de kappersstoel zien staan. Alles is nog intact. 'Eigenlijk waren het café en de coiffeur een bijverdienste', verduidelijkt Boelpaep. 'Wij boerden. Overdag zaten we meestal op het veld en was het café gesloten. Het haar knippen gebeurde 's avonds tegen halfzes, of op zaterdag- en zondagvoormiddag.'

Alles uit de fles

De naam Sedan verwijst naar de Slag bij Sedan tijdens de Frans-Pruisische oorlog in 1870. Het café zou niet veel jonger zijn dan die wapenfeiten. Het café lag vroeger aan een klein boerderijtje; daar zijn nu woningen in ondergebracht. De schapen in de wei zijn niet van Boelpaep. Dat neemt niet weg dat de tijd in Café Sedan is blijven stilstaan. De vierkante gelagzaal heeft nog steeds haar houten lambriseringen en tegelvloer. Als je binnenkomt staan links de robuuste toog, de stoof en de tv, met daarnaast het obligate kadertje met de *Wet op de beteugeling van de dronkenschap*. Rechts staan een drietal tafeltjes, met daarboven de gele aanplakbiljetten van de notaris die nog regelmatig worden ververst. Daartussen staan de tafeltjes waar de kaarters meestal zitten, in het gezelschap van een brunette uit de jaren 1970 die een Rodenbach aanprijst, en van Robin Hood die er blijkbaar ook van lustte. *Robin Hood en zijn makkers kwamen niet uit het woud want daar stond hun Whitbread Pale Ale fris* klinkt de reclameslogan, die in die tijd duidelijk nog niet kort en krachtig

moest zijn. Over bier gesproken: een pintje kost hier amper 1 euro 10, een geuze van Boon 2,50 euro. Tapkranen zijn er niet, alles komt uit het flesje.

Bijna gedaan

Boelpaep loopt nog regelmatig van de toog naar de tafels en terug, maar zucht toch diep: 'Misschien dat ik er nog een jaartje mee verder doe, maar dan is het afgelopen, en dan is het ook ineens met het café gedaan, want er is niemand om op te volgen.' Zo dreigt andermaal één van de vele cafés te verdwijnen die Koudertaveerne vroeger telde. 'Vroeger waren hier zeventien cafés op een afstand van honderd meter en kenden we iedereen, maar van uw geburen moet ge het nu niet meer hebben.' Twee jaar geleden ging ook al café De Koekoek verderop op de steenweg, aan de Morette, dicht. 's Avonds in het weekend kan je nog wel naar Café Boom van Jean Boontje Boom en Louisa De Neef, vlakbij Café Sedan, op nummer 159.

- i** ■ Café Sedan, Edingssesteenweg 191, 1730 Asse, 02 453 05 41 (onregelmatige openingsuren).
- Café Boom, Edingssesteenweg 159, 1730 Asse, 02 452 63 58 (alleen in het weekend open).

Soepie

Toen ik nog een kleine spring-in-'t-veld was, was ik al een fan van soep. Op mijn verjaardag mocht ik altijd kiezen wat er op tafel kwam. Ik koos stevast voor rodebietensoep. Rodebietensoep? Ja, rodebietensoep. Mijn mama deed er yoghurt bij, maar het was vooral de funky paarse kleur die mij zo aantrok.

TEKST Karen Stals ■ FOTO Filip Claessens

Rodebietensoep is nog altijd een van mijn favorieten, naast allerlei experimentele soepen. Hoe ga ik te werk? Ik kijk welke groenten er in de groentela liggen en vul aan met een restje room- of kruidenkaas, groenten uit de diepvriezer en nog wat ditjes en datjes. Waar ik begin, is meestal duidelijk, waar het eindigt, is altijd een verrassing. Als ik een bepaalde soep geslaagd vind, probeer ik die later nog eens opnieuw uit. Dat lukt bijna nooit. Een van de experimenten staat onder-tussen regelmatig op het menu: rode bieten in combinatie met een paar appels en peren die al een beetje liggen te verrimpelen, een beetje vers appelsap erbij en aanvullen met bouillon. Niet veel schilwerk, snel klaar: ideaal voor een luie kok.

Altijd soep

Op elk moment van de dag kan ik soep eten. Boterhammen zijn aan mij niet besteed. Die aversie voor brood met traditioneel beleg heb ik geërfd van mijn bompap. Hem kon je ook beter iets *uut* 't penke geven. Iets 'uit de pan' dus ... Zo gebeurt het dat ik op een weekenddag 's morgens een restje pompoensoep eet in plaats van het klassieke ontbijt van de gemiddelde Vlaming. Met de beste wil van de wereld: 's morgens krijg ik geen brood binnen.

Vandaar dat ik mij zo in de Aziatische keuken kan terugvinden. Geen snede klef

dik toastbrood met sinaasappelmarmelade of boter voor mij tijdens een reis door Azië. Ik doe mij ginds te goed aan noedelsoepjes, bouillons of zelfs soep met rundvlees. Ook op een uur dat je liever nog niet wakker bent op vakantie. In Myanmar is 'mohinga' een echte aanrader. Dat is een vissoep die ze mij gerust elke ochtend mogen serveren. Een recept van deze soep heb ik niet, want in mijn enige kookboek met Myanmarese gerechten – *Cook and entertain the Burmese way* van een zekere Mi Mi Khaing – staat niet hoe je ze moet klaarmaken. De filosofie van Myanmarezen is dezelfde als de mijne: ze vinden soep 'onmisbaar' bij elke maaltijd. In het kookboek klinkt dat als volgt: 'There are not only recognized recipes, but also last-minute improvisations of those who dash into the shrubbery for something, anything [...]'. Vervang 'shrubby' door frigo en je hebt mijn soepkookstijl.

Therapeutische werking

Een van die lastminute-improvisaties is mijn pastinaaksoep, die tot mijn eigen verbazing zo goed gelukt was dat mijn collega's ze liefdevol 'fluweel' noemden. Pastinaken, een paar aardappelen, appels, zoete aardappelen, een restje courgette, wat bouillon en een klein beetje room. Of een paar stengels prei, uien, wortelen, tomaten (vers of uit blik) en bouillon, met een restje rode pesto erbij, een lepel honing en een heel klein beetje citroengraspoeder. Sinaasappels in de soep zijn ook een succes, in combinatie met wortelen of zelfs met rode bieten. In de familie word ik wel eens onbegrepen aangestaard omdat ik altijd zo veel in de pot aan het roeren ben, als ik aan het fornuis sta. Omdat het 'niet nodig' is. Maar het roeren heeft een soort van therapeutische werking, waardoor het de perfecte ontspanning is. Met de inderhaast neergepende hele of halve recepten kan ik misschien ooit een soepkookboek voor luieriken publiceren?

FR Boire une chope chez le coiffeur

Dans un virage sur la Edingssesteenweg entre Asse et Ternat, dans le hameau de Koudertaveerne, vous trouverez sur votre droite une petite route qui mène à Asbeek et sur votre gauche le vieux bistrot Café Sedan, qui dans le passé, a aussi été un salon de coiffure. Le coiffeur n'y est plus, mais la bière si. Les heures d'ouverture du Café Sedan sont très variables. La patronne, Elza Boelpaep, âgée de quatre-vingts ans, a obtenu le droit de faire exactement à son goût. 'Si j'ai envie d'ouvrir, j'ouvre et si je n'ai pas envie, je ferme', dit-elle avec fermeté. Le temps s'est arrêté au Café Sedan. La salle carrée du bistrot a conservé ses lambris boisés et son carrelage. 'En réalité, le café et le salon de coiffure étaient une activité complémentaire. Nous étions agriculteurs. La journée, nous étions généralement dans les champs et le café était fermé. Notre salon de coiffure était ouvert le soir à cinq heures trente ou le samedi matin et le dimanche matin.'

oogvoorderand

Oog voor de Rand

In onze fotoreeks *Oog voor de Rand* geven verschillende fotografen hun onverwachte, originele en soms afwijkende kijk op onze streek of een culturele activiteit.

'Zondagnamiddag, Josaphatpark, Schaarbeek. In de schaduw van de Brasiliatoren zijn meerdere voetbalterreinen druk bezet tot de zon ondergaat. Op deze pleintjes ligt volgens velen de kiem van het succes van onze Belgische topvoetballers. De jonge speelvogels proberen de kunstjes van Kompany, Van den Borre, Fellaini, Witsel, Chadli of een Carcella uit. Ver in hun achterhoofd dromen ze misschien wel van een carrière als voetballer?'

Christophe Ketels is freelance fotograaf sinds 2005. Zijn beelden vind je terug in onder andere Knack, Le Vif, Trends, De Morgen, De Standaard, Sport Voetbalmagazine, Belga, Geo.

MOOISTE PLEK IN ZUID-AFRIKA

De Westkaap.

MOOISTE HERINNERING

Toen onze zoon tot tweede beste humaniora-student van het land werd gekroond door de minister van Onderwijs.

HEERLIJKE ZUID-AFRIKAANSE WOORDEN

schootrekelaar = laptop

woefkardoes = doggy bag

stort = douche

Springen en niet meer omkijken

‘Eens je beslist om te vertrekken, mag je niet meer omkijken. Dan moet je beslissing vorm geven.’ Marleen en Eric Bovijn verlieten in 1998 Kobbegem voor het Zuid-Afrikaanse Stellenbosch en richtten er een guesthouse op. ‘De hele wereld komt hier samen. We zijn niet van plan terug te keren.’

TEKST Johan De Crom

Jarenlang brengen we in deze rubriek verhalen van buitenlanders die in de Vlaamse Rand hun geluk komen beproeven. Expats, politieke vluchtelingen, studenten, avonturiers. Voortaan kijken we af en toe ook eens de andere kant uit. Wat drijft Vlamingen uit de Vlaamse Rand om elders een stap in het duister te wagen? Hoe integreren ze zich in de plaatselijke maatschappij?

Marleen en Eric hebben alvast weinig *gemengde gevoelens*. ‘Eric was na een vakantie met vrienden in Zuid-Afrika compleet in de wolven. Op dat moment had hij een eigen zaak in IT-programmatie en analyse, maar hij wilde iets anders. Hij miste het contact met de natuur, hij wilde buiten leven’, vertelt Marleen. ‘Ik had een baan die ik kon opgeven, dus begon het snel te kriebelen. We hebben er uiteindelijk twee jaar over gedaan om werkelijk de stap te zetten. We hebben de streek eerst verkend en er een langere tijd verbleven. Uiteindelijk hebben we dan een vaste stek gezocht.’

Mooi voor mekaar

Die vaste stek werd een gastenverblijf waar ze ook zelf wonen, in Stellenbosch, in de Kaapstreek. ‘We hebben negen kamers met elk een eigen terras. Onze gasten kunnen elkaar ontmoeten, maar zich ook terugtrekken. We zochten naar een mix van familiale sfeer en privacy’, stelt Marleen. Haar man Eric wist zijn

informaticakennis goed te benutten. ‘Hij heeft een reservatiesysteem voor gastenverblijven ontwikkeld dat hij wereldwijd verkoopt.’

En zo heeft het koppel vijftigers het mooi voor elkaar. Bij de verhuizing naar het diepe zuiden in 1998 waren hun kinderen Silke en Jonas 11 en 8 jaar. Ook zij hebben zich makkelijk aangepast. ‘Destijds liepen ze school in Walfergem. Om hen voor Zuid-Afrika warm te maken, lieten we ze zelf hun school kiezen, het moest ook hun grote levenservaring worden.’ Het bleek een wijze zet. ‘De kinderen hielpen ons te integreren. Ze kozen voor een lokale school, met Afrikaans als voertaal, en zo kwamen wij, via de ouders van hun klasgenoten, met vele Afrikaners in contact. Via het guesthouse zien we dan weer veel toeristen en Belgen. Zo blijft alles mooi in evenwicht en hoeven we niet veel te missen.’ Zoon Jonas ontving eind vorig jaar de Kanseliersmedaille aan de universiteit van Stellenbosch, een ere-tekens dat wordt toegekend aan de best presterende student.

Ze aarzelt even. ‘Sommige dingen mis ik wel. De typisch Belgische Lotus-speculaas bijvoorbeeld. Hmm. Die laat ik wel eens meebrengen als we familie op bezoek krijgen.’ En de mensen, vrienden en familie? ‘Natuurlijk missen we die wel eens, maar je neemt een beslissing waar je volledig achterstaat en dan accepteer je de gevolgen daarvan. Als je het op die manier bekijkt, is het niet zo erg. En

als ik echt wil, ben ik met het eerste vliegtuig terug in België. Zo ben je nooit echt alleen. Het moeilijkste moment was het overlijden van mijn moeder. Dat heb ik van veraf moeten beleven, ik kon geen afscheid nemen zoals mijn zussen dat hebben gedaan.’

De wereld op je schoot

Ach, België missen, waarom zouden ze? ‘We zijn hier omgeven door de prachtigste natuur die je je kan indenken en door de mooiste bezienswaardigheden, zoals de Tafelberg. En tegelijk ben ik op tien minuten in een grote *shopping mall* en op een halfuur in Kaapstad’, zegt Marleen. ‘In Zuid-Afrika zie je bovendien mensen van alle werelddelen bij elkaar. Dat is van een ongekende rijkdom. En de vriendelijkheid van dit volk... Als ik soms terug in Brussel kom en ik zie al die norske gezichten ... Neen, geef mij dan maar de glimlach van de Afrikaners.’

DE Den Sprung wagen und nicht mehr zurückblicken

‘Sobald man beschließt wegzuziehen, darf man nicht mehr zurückblicken. Dann muss man seine Entscheidung umsetzen.’ Marleen und Eric Bovijn haben Kobbegem 1998 verlassen, um ins südafrikanische Stellenbosch zu ziehen und dort ein Guesthouse einzurichten. ‘Die ganze Welt kommt hier zusammen. Wir haben nicht vor zurückzukehren.’ Schon seit Jahren bringen wir in dieser Rubrik Geschichten von Ausländern, die in den Vlaamse Rand kommen, um hier ihr Glück zu versuchen. Expats, politische Flüchtlinge, Studenten, Abenteurer. Künftig werden wir ab und zu auch einen Blick in die andere Richtung werfen. Was bewegt Flamen aus dem Vlaamse Rand dazu, anderweitig einen Schritt ins Ungewisse zu wagen? Wie integrieren sie sich in der örtlichen Gesellschaft? Marleen und Eric haben dabei kaum *gemengde gevoelens* bzw. *gemischte Gefühle*. Über ihre Kinder haben sie sich am Kap schnell integrieren können.